

BOGOLJUB

**PO MARIJI
K
JEZUSU**

VELJA ZA CELO LETO 20 DIN. POŠTNINA PLAČANA V COTOVINI

LETO XXV. 1927.

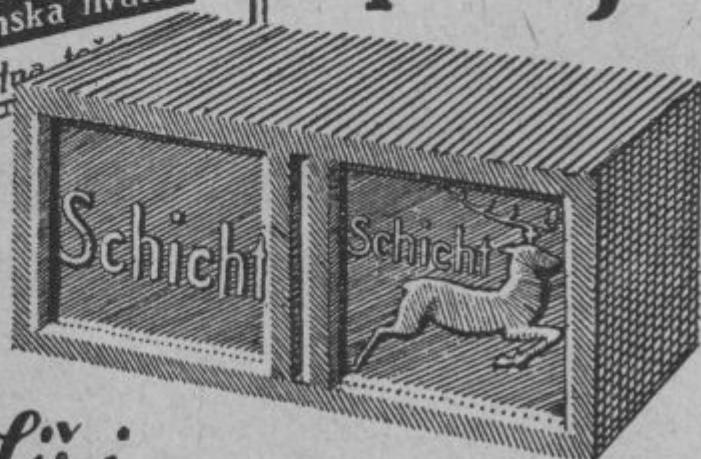
ŠT. 3. MAREC.

Schichtov

način pranja

je

najboljši.

Namakaj z „ŽENSKO HVALO“,
izpiraj s **SCHICHTOVIM MILOM.**

Koledar Apostolstva molitve za marec 1927.

Glavni namen, blagoslovljen po sv. očetu: Versko zapuščeni sloji v velikih mestih.

Mesečni zaščitnik: sv. Jožef (19.)

Dnevi		Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno češčenje sv. R. T.	
				Ijublj. šk.	Ivant. šk.
1	Torek	Albin š. (Pust)	Zadoščenje presv. Srcu	Šmarjeta	Buče
2	Sreda	Pepelnica	Velikonočne spovedi	Sv. Trojica	Polje
3	Četrtek	Kunigunda ces.	Duh prave pokore	Št. Jošt	Zagorje
4	Petek	Kazimir sp.	Posvečitev družin presv. Srcu	Krško	Prevorje
5	Sobota	Friderik sp.	Marijine družbe. Tretji red	Toplice	Hoče
6	Nedelja	1. p. Fridolin op.	Apostolstvo mož	Št. Jurij p. K.	Hoče
7	Poned.	Tomaž »k. c. uč.	Bogoslovna semenišča	Trnovo sam.	} Cirkovce
8	Torek	Janez od Bogas.	Dobra vzgoja mladine	Kand. Hiral.	
9	Sreda	Franč. Rim. vd.	Verske šole in učitelji	Javorje	} Črnagora
10	Četrtek	40 mučancev	Možatost v trpljenju	Ledine	
11	Petek	Sofronij š.	Krščanska dobrotelost	Osilnica	} Št. Jenž n. Dp.
12	Sobota	Oregor Vel. p.	Mladenci pri vojakih	Sv. Gregor	
15	Nedelja	2. p. Rozina vd.	Edinost med katolici	Sv. Križ n. J.	} Sv. Lov. Dp.
14	Poned.	Matilda kr.	Pokorščina predstojnikom	Sp. Log	
15	Torek	Klemen Dv. sp.	Dolgoletni bolniki	Kočevje, sam.	} Slivnica
16	Sreda	Agapit š.	Dostojnost v obleki	Novo mesto	
17	Četrtek	J. dert d.	Ljubezen do čistosti	Vel. Poljane	} Fram
18	Petek	Ciril Jez. š.	Zadeve naših škofov	Stari trg p. L.	
19	Sobota	Sv. Jožef	Češčenje sv. Jožefa	Ljublj. Jožefin.	Prevalje
20	Nedelja	3. p. Feliks m.	Zastarani grešniki	Suhor	} Braslovče
21	Poned.	Benedikt op.	Odprava pohujšanj	Stranje	
22	Torek	Benvenut š.	Pogostno sv. obhajilo	Stična	} Vransko
23	Sreda	Viktorin m.	Katoliške organizacije	Kresalce	
24	Četrtek	Gabriel nadan.	Duhov. in redovniški poklici	Tržič	} S. Pavel p. P.
25	Petek	Oznan. D. M.	Mladeniške Mar. družbe	Ljublj. Franč.	
26	Sobota	Emanuel m.	Slovenski redovniki(ce)	Vel. Dolina	
27	Nedelja	4. p. Jan. D. c. uč.	Poverjeniki(ce) pobožnih listov	Št. Rupert	} S. Martin P.
28	Poned.	Janez Kap. sp.	Vdanost v voljo božjo	Leskovec	
29	Torek	Ciril m.	Misljoni. Duhovne vaje	Ljublj. Salezij.	} S. Jurij ob T.
30	Sreda	Janez Klin. s.	Člani apostolstva molitve	Hinje	
31	Četrtek	Modest š.	Vsi ta mesec umrli	Velesovo	Š. Andraž p V.

Vsak dan še vse važne, nujne zadeve

VSEBINA:

Kr. Cuderman: Zdrav. Nazaret!

Razprave:

S. Skebe: Našim materam.
Duhovnikov ni...

J. Pucelj: 25. III. (Pesem.)

J. Kalan: »Po tem bodo spoznali...«
Posti se zapovedane postne dni!

Dr. Fr. Debevec: Pisma svetni inteligenci.

Naši vzori:

Dr. G. Rožman: Šumanov Pavle.

Listek:

Od satana k Bogu. (Dalje.)

Družbeni glasnik:

Apostol mož.

15 let v Marijini družbi.

Cerkveni razgled:

Po svetu. Govorilnica.

Po domovini. Odpustki.

Dopisi. Darovi.

Raznoterosti. Prošnje.

Dobre knjige. Zahvale.

Koledar in molitvi priporočene zadeve.

PROŠNJE

A. Rojec iz Kamnika se priporoča v molitev, kakor tudi priprošnji sv. Antona Pad. in sv. Tereziji Det. J. za zdravje in pomoč v težki poskušnji ter za srečen izid v važni zadevi. — Marijina družbenka A. P. priporoča presv. Srcu Jezusovemu Mariji Pom. na Brezjah; sv. Tereziji in sv. Antonu sebe, svojo mater, dva brata in sestro za skorajšnje ozdravljenje in za druge milosti. — I. Hr. priporoča več oseb najsv. Srcu J.; Marijo Pom. na Brezjah, sv. Terezijo Det. J., sv. Stanislava pa prosi za ozdravljenje živčne bolezni, za družinski mir in za milost pravega poklica. — Družbenka iz Semiča M. P. priporoča bolno mater presv. Srcu J. in priprošnji sv. Tereziji Det. J., † škofu Slomšku in dušam v vicah. — A. S. priporoča neko zapuščeno družino presv. Srcu in priprošnji sv. Ane, sv. Tereziji Det. J. in † škofu Slomšku. — Neimenovana priporoča svojega sina sv. Jožefu in sv. Moniki, da bi se poboljšal in da bi dobil dovolj dela. — Mar. družbenka iz Pišec se priporoča v molitev ter presv. Srcu J., kakor tudi priprošnji Mar. D., sv. Tereziji Det. J. in dušam v vicah za ozdravljenje pljuč. bolezni. — Mar. družb. š. F. J. priporoča svojega brata najsv. Srcu J., sv. Frančišku, sv. Lenartu, sv. Tereziji Det. J., sv. Alojziju

in Stanislavu ter angelu varihu, poleg tega pa tudi molitvi dobrih, zlasti redovnih oseb, da bi zadobil milost potrpljivosti, vdanosti v voljo božjo, milost ljubezni do presv. Srca in milost pravega poklica, v katerem bi se lahko zveličal. — M. Ž. iz B. se priporoča najsv. Srcu J., Mariji Pomočnici kristjanov na Rakovniku, sv. Tereziji Det. J., sv. Jožefu in sv. Antonu, da bi ozdravel ali pa zadobil milost srečne smrti. — V molitev se priporoča bolna Krist. Demšar. — L. B. se priporoča sv. Tereziki, sv. Jan. Vianneyu in † škofu Slomšku za zdravje in pomoč v družinskih razmerah. — Mar. dr. K. M. se priporoča Srcu Jezusovemu in Mar., sv. Tereziki, sv. Jožefu za zmago v skušnjavah in za vredni prejem sv. zakramentov. — J. B. se priporoča sv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Antonu in sv. Tereziki za zdravje. — Marijina družbenka O. M. (Komen) se priporoča najsv. SS., Mariji Pomočnici, sv. Jožefu, sv. Antonu Padov., sv. Janezu Vianneyu, sv. Janezu Nep., sv. Tereziji Det. J., sv. mučencem za ozdravljenje živčne bolezni in za izpreobrnjenje treh oseb. — P. Ž. se priporoča Srcu J. za milost vdanosti in za rešitev iz težkega položaja. — Fr. K. v Planini se priporoča presv. SS., sv. Jožefu, sv. Frančišku Seraf., sv. Antonu P. in sv. Tereziji Det. J. v hudem dušnem trpljenju za pomoč. Svojo družino priporoča pobožni molitvi »Bogoljub.« bravcev. — »Bogoljubovim« bravcem se priporoča v molitev ter presv. Srcu J. in priprošnji sv. Jožefa, sv. Tereziji Det. J., Mariji Pomočnici na R. za vreden prejem sv. z., za milost vestnega izpolnj. dolžnosti; priporoča tudi izpreobrnjenje dveh oseb.

ZAHVALE

Ana Papič (Lokvica pri Metliki) se zahvaljuje Mariji Pomočnici in sv. Tereziji Det. J. za podeljeno zdravje. Hkrati se zahvaljuje sv. Antonu P., da se je našla izgubljena reč. — Marija Remic se zahvaljuje presv. Srcu J., Materi božji, sv. Antonu P. in sv. Janezu za trikratno uslišanje prošnje v važnih zadevah. — A. K. se zahvaljuje Materi božji, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Tereziji D. J., ker je dobila nazaj ukradene in izgubljene reči. — T. R. se zahvaljuje sv. Tereziji D. J. za uslišanje v nujni zadevi. — Fr. Gosak (Duplica pri K.), izreka objubljeni zahvalo presv. Srcu J., prebl. Devici Mariji, † škofu Slomšku in Mali Cvetki za ozdravljenje težko prizadete levice in da je zopet sposoben za delo. Obenem se priporoča vsem B. bralcem in sodrudnikom v molitev za varstvo in pomoč božjo. — Terezija Škafer se zahvaljuje sv. Tereziji Deteta Jezusa za dobljeno zdravje in sre-

čen pot v Ameriko — ter pošilja v ta namen en dolar za dobre namene. — Dve šolski sestri se zahvaljujeta sv. Tereziji D. J., bož. služabnikom Slomšku in gr. Ledochowski za uslišanje v neki zadevi. — Ivana Hribar (Sred. vas) se zahvaljuje Mariji Pom. na Brezjah, sv. Tereziji Det. J., sv. Antonu in † škofu Slomšku za večkratno dušno in telesno pomoč in za ozdravljenje neke osebe. — K. K. se zahvaljuje Lurški M. b. za ozdravljenje svoje hčere. (Zahv. objubljena.) — S. F. se iskreno zahvaljuje Brezmadežni in častivr. služabniku božjemu A. M. Slomšku za pomoč v bolazni. — Ana Ž. se zahvaljuje presv. Srcu Jez., Mariji Pom., sv. Jožefu in sv. Tereziji Det. J. za večkratno uslišanje in pomoč. Mar. družbenka iz Vitanja se zahvaljuje Devici Mariji, sv. Antonu Pad., da so se našle izgubljene stvari. — M. Močivnik (Sevnica) se zahvaljuje Mariji Pomočnici na Rakovniku, sv. Tereziji Det. J. in † škofu Slomšku za večkratno uslišanje. (Dar 10 Din za stroške svetniške razprave † A. M. Slomška.) — Zahvaljumem se Mariji Pomočnici, presv. Srcu Jezusovemu, sv. Jožefu, sv. Ani in sv. Tereziki za dobljeno zdravje nečakinje. M. Š. L. — Cilka Kržišnik se zahvaljuje Mariji Pomočnici in sv. Tereziki za ozdravljenje očeta. — Neka oseba se zahvaljuje Materi božji in sv. Tereziki za uslišano molitev. — Družbenica iz Črnomlja se zahvaljuje Mariji in sv. Jožefu za dobljeno milost. — Neimenovana se toplo zahvaljuje Mariji Pomočnici na Rakovniku in sv. Tereziki za prejeto milost in uslišanje po večkratni devetdnevni. (Omenjena A. S. je bila gluha in zdaj zopet sliši.) — T. M. iz Št. Vida pri Štici si je ranila oko in ni tri dni ničesar videla. Tudi zdravnik je dvomil nad ozdravljenjem. Priporočila se je sv. Tereziki. Pomagalo je, zato pošilja javno zahvalo, kot je obljubila. — Ivana Dermelj se zahvaljuje častivr. služabniku božjemu † Slomšku za pomoč v več časnih zadevah. — M. T. (Sv. Lovrenc v Slov. gor.) objubljeni dar (50 Din za kruh sv. Antona) v zahvalo za večkratno uslišanje in objavo v »Bogoljubu«. — N. K. se zahvaljuje Materi božji, sv. Antonu in sv. Tereziji za zdravje pri živini in daruje »Bogoljubu« 50 Din.

PRODAJALNA K. T. D.

(H. Ničman)

Ljubljana, Kopitarjeva ulica št. 2

priporoča iz svoje lastne zaloge prepotrebno knjigo „Spoved malih grehov“, priredil dr. Fr. Jeré, dalje prekrasne govore ljubljanskega stolnega pridigarja kanonika dr. M. Opeke, dalje Sardenkove „Dekliške pesmi“ kakor tudi največjo izbero raznovrstnih molitvenikov od priproste do najfinejše izvršitve. Velika zaloga podob, podobic, rožnih vencev, svetinje itd.

Najboljši šivalni in pletilni stroj

je edino GRITZNER in ADLER za dom. obrt in industrijo v vseh opreham. Istotam švicarski pletilni stroj DUBIED

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija. Nizke cene, tudi na obroke.

Priložnostna darila.

JOSIP PETELINC,
LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Pri nakupu manufaktarnega blaga priporočamo „Bogoljubovim“ bravcem

Oblačilnico za Slovenijo

Najboljša postrežba, najnižje cene!

BOGOLJUB

Našim materam.

S. Skebe.

Pravijo, da je otroška duša kakor čist, neposlikan papir. Pač ne za dolgo. Komaj dete odpre očesci in vse začudeno pogleda v ta svet, v obraz, ki se sklanja nad njim — že nosi v svoji duši sliko, tako veliko in za čuda lepo, da posuši solze in jok, s katerim je otrok pozdravil luč sveta in mu izvabi prvi blaženi, iz nepojmljive sreče izvirajoči smehljaj.

Otrok — in vsi smo otroci — otrok, glej te prvo sliko v tvoji duši, podobno materinega obraza! Nikdar več je ne boš izbrisal od tam, zakaj Bog sam jo je naslikal. Lahko jo v življenju pozabiš, omadežuješ, zabrišeš — izbrisal je ne boš! Ko boš do smrti izmučen in truden življenja, ko bo morda že zdavna trohnelo telo tvoje matere, tedaj boš zakoprnel po njenem dobrotnem obrazu in s hrepenejem in ljubeznijo boš poiskal v svoji duši morda zabrisano, pozabljeno sliko nje, ki te je edina ljubila v življenju.

Ko praznujemo ta mesec praznik najljubeznivejše, najboljše in najlepše matere, božje Matere, se s hvaležno ljubeznijo spomnimo tudi naših mater, saj je praznik Oznanjenja Marijinega praznik vseh mater, materinski praznik. Poiščimo ta dan v svojih dušah sliko dobre krščanske matere, ki edina zasluži to prelepo ime in pogledjmo, če je še tako lepa in čista kot je bila nekdanj, če ni že zabrisana, morda omadeževana z nauki krivih prerokov, z nauki našega uživanja željnega sveta. Niso lepi ti nauki, človeku se upira pisati o njih. Uče, da je materinstvo neznosno breme, ki se ga ne znajo iznebiti samo še pomilovanja vredni nevedneži. Številni otroci so, pravijo, za moderno mater sramota, velika krivica, napad na zdravje, lepoto in življenje materino... Pa pustimo te žalostne zablode; protinaravne so in zato nesrešne, grde.

Praznik materinstva božjega nam budi lepše, vzvišenejše misli, misel, da je vsako materinstvo nekaj velikega, nekaj od Kristusa po Mariji posvečenega, da, nekaj božjega. Vsi smo otroci in kot otroci

smo po človeški naravi bratje Kristusovi, po milosti njegovi pa otroci božji. In to ni samo lepa beseda, to je verska resnica, dogma! O, komur je kaj za božje življenje, bo razumel, da se je z Marijo pričela doba, ko se vsaka mati lahko srečna veseli z božjo Materjo: »Moja duša povelečuje Gospoda...«, ker se je ozrl na nizkost svoje dekle. Zakaj, glej, odslej me bodo blagorajli vsi rodovi.«

Materinski praznik! Lani smo ga obhajali slovesno: v cerkvah, društvih in v javnosti, z govorno in pisano besedo v leposlovnih in nabožnih listih. Če bo letos materinski dan bolj tih, manj slovesen na zunaj, naj ne bo pozabljen v naših srcih in — v naših molitvah.

Izmed vseh čuvstev, ki se mi bode ob besedi mati in katerim ne vem in ne najdem izraza, naj podam samo dve misli, morda kot tvarino za premišljevanje in molitev na praznikov dan. Prva velja materam, dobrim materam. Imam majhno, preprosto podobico; od novomašnika sem jo prejel za spomin. — Na zelenem morskem obrežju, pod znamenjem zmage — pod palmo, kleči mati, svetniški sijaj ima krog glave. Roke ima razprostrate v molitev, pogled preseče uprt v nebo, od koder rosijo nanjo žarki uslišane molitve. Od obrežja je pravkar zaplavala ladja na široko, razburkano morje, na ladji grešni, blodni sin matere, ki moli. Na vrhu podobice je napis: »Prosrite in boste prejeli,« pod sliko pa: »Sv. Monika, mati sv. Avguština.«

Prav tako, se mi zdi, pa bi lahko napisal pod to sliko: »Dobra, sveta mati, mati svetih otrok.« S te podobice berem zgodbo vsake matere. Morsko obrežje je dom, kjer se rode otroci. Zdaj pa zdaj zaplava ladja od obrežja in odnese materi otroka na razburkano morje življenja. Gorje otrokom, če ne moli doma na obrežju mati, če jih ne spremlja materina vsemogočna molitev! Teško da bi pristali srečno na cilj, za katerega so rojeni. A še bolj gorje materi, ki ne zna moliti, veliko mo-

liti; zgrešila je cilj in namen materinstva in huda bo kazen. Namen materinstva ni dati otrokom samo telesno življenje, marveč veliko bolj posredovati jim božje življenje, dati jim Boga. Saj zato je Bog dal materam prečudno moč nad dušami otrok, da samo radi materine besede tako prisrčno in trdno verujejo in ljubijo vse, kar je božjega.

Žalostno je svetišče brez duhovnika, še bolj žalostno, če ima duhovnika, ki ne zna moliti. Tako svetišče je družina, duhovnik v njem je mati. Pusto in prazno je v tem svetišču brez matere, še bolj zapuščeno pa, če mati ne zna biti srednica med Bogom in svojimi otroki. Da bi bile vse matere Monike!

Druga misel veljaj nam vsem, ki smo otroci svojih mater. Samo ta namen ima ta misel, da bi zbudila v naših srcih ono hvaležnost in ljubezen, ki jo zaslužijo naše matere - mučenice.

Tudi to ni samo beseda, resnica je, vsa k a p r a v a m a t i j e m u č e n i c a. Pa o tem bi znale govoriti edino le matere. Vemo pa, da to mučeništvo slajša sreča dobrih otrok. Mož, ki je videl veliko trpljenje naših mater, je zapisal tole: »Skrivnostno gre življenje matere dalje od dne do dne in se ne ustavi. Strma in grapava je pot, težek je voz, na vozu sede otroci..., jedo in pijo, smejo se in kriče; mati je vprežena; če bi se odpočila, če bi stopila prepočasi, bi ji švrknilo preko sključenih pleč; 'Hej, potegni!' Tam kje pod visokim klancem omahne. Omahne in umrje. In še umreti jo je sram; zdi se ji, da je storila krivico tistim, ki so živeli od njenega življenja.»

Gledam v duhu našo zemljo, objemajočo v svojem naročju neštevilna domov z zibelkami, mladimi življenji in z materinimi srci; nad njimi pa plava kakor prelepa pesem, pesem o sreči, svečeništvu in mučeništvu naših mater.

Duhovnikov ni...

V. Z.

Obsirne so ruske poljane in mnogo čudnega ter nam nerazumljivega skrivajo v sebi. Nerazumljivo nam je, kako je mogoče, da vlada narodu, ki je bil znan kot eden najbolj vernih, ne samo brezverska, ampak celo popolnoma protiverska vlada, ki z vsemi sredstvi vodi boj proti vsaki veri. Ne vemo, kakšna so pota božje Previdnosti, a to vemo, da je ostal ruski narod v svojem jedru še globoko veren, četudi so ga udarci protiverskega boja hudo zadeli; najhujši udarec je bil pač preganjanje duhovščine. Če je ta udarec hudo zadel rusko pravoslavno, je še hujše zadel katoliško Cerkev v Rusiji. Saj živi v Rusiji nad poldrugim milijon katoličanov vzhodnega in rimskega obreda, domačinov in naseljencev raznih narodnosti. Vsa ta ogromna Kristusova čreda nima niti enega škofa in le tu pa tam kakega duhovnika, ki z velikim trudom opravlja svojo vzvišeno službo. Verniki si žele duhovne tolažbe iz duhovnikovih ust, a ni ga, ki bi dvignil svojo roko in jih blagoslovil v Gospodovem imenu.

Da bi sv. oče vidno izrazil svojo skrb zanje in jim poslal nekoliko duhovne tolažbe, je posvetil v škofa očeta iz Družbe Jezusove, učenega d'Herbigny-a, ki je že prejšnje leto bil v Rusiji kot profesor, ki se zanimlje za razmere v Rusiji. Kot tak je

tudi o veliki noči smel v Rusijo, kjer je po več krajih obiskal tamkajšnje katoličane. Po vrnitvi je opisal svojo pot; v tem popisu so pač najlepša ona mesta, kjer pripoveduje, s kakim veseljem so ga povsod sprejeli katoličani kot duhovnika, poslanca Gospodovega. Poslušajmo njega samega:

»Ko sem potoval že dolgo časa z vozom, smo se ustavili pozno zvečer v vasi nemških katoliških naseljencev. Duhovnika v vasi ni; le poredkoma jih obiše mašnik iz oddaljenega mesta. Opazil sem cerkev. Razveselil sem se, da bom mogel Gospoda vsaj od zunaj pozdraviti. Stopil sem tja in pokleknil pred cerkvijo, ko se mi približa mlad mož: »Hočete vstopiti?« — »Da, a cerkev je gotovo zaprta.« — »Bom odklenil.« — — — Večna luč je gorela. Pokleknil sem popolnoma blizu in mislil na molitev obeh, Gospodovo in mojo; nobeden se ne čuti osamljenega v naročju velikega občestva vesoljne cerkve. Medtem so vstopili še drugi. Mladina je bila, ki se je zbrala k pevski vaji, da se pripravi za nedeljsko službo božjo... Oglasile so se orgle; zaslišal sem pobožno pesem. Solze so mi stopile v oči. V trenutku mi je prišlo na um, da bi se obrnil k mladim ljudem, jim govoril, jim povedal... Ne, ne smeš! Iz srca in potem iz nekega temnega kota sem jih blagoslovil, jaz, delilec veliko-duhovniškega blagoslova... Sit nomen

Domini benedictum! Zadostovalo je, da sem pokazal gorečnost nemškim kmetom v Rusiji in jokal sem od veselja, ko sem se vračal čez pokopališče.

V sosednji hiši so mi pripravili malo okrepčila; najboljše, kar so mogli. Zvedeli so, da sem duhovnik... Stregel mi je mlad mož. Pridržal sem ga. Govoril mi je o svojih skrbih... »Imam štiri otročičke, najstarejši ima tri leta. Podelil mi boste svoj blagoslov..., zakaj za nas je veliko veselje, da vas vidimo pri nas, — — — velika čast! Duhovnika, zopet enkrat! Pa vi prihajate iz Rima! Zelo ljubimo Jezusa Kristusa in naše duhovnike in papeža...« Kmet, poln moči in trdih korakov pa globoko veren katoličan je padel na kolena in jokal kot otrok. Hotel mi je poljubiti roko, roko duhovnikovo; dvignil sem jo in ga objel v bratskem objemu ter mu zapustil — ne, srebra ne, to je odklonil, ampak spomin na prijatelja — duhovnika... Bogu sem zaupal svojo ganjenost; Kako čudovit je duh Tvojih vernih! Ta tujec, ki sredi noči trka na njihova vrata, ta tujec drugega rodu — — — od daleč, on ni samo gost, — — — on je Tvoj duhovnik. Vera mu takoj skaže svoje spoštovanje. Vse družinske težave in vse svoje nade mu razlože kot očetu. Nepoznan; ne, on je vendar domač, saj je oče; on ljubi svoje otroke in tudi ti ljubijo njega... kako ganljiva je vendar katoliška bratska ljubezen in njena dalekosežnost!...

Končno sem dospel v Odeso. Nekaj nemogočega je napravil boljševizem. Katoliška cerkev, ki so jo nekdam zgradili fran-

coski naseljenci zase, je danes obenem nemška in poljska farna cerkev in na koncu mesta je še druga cerkev, skupna za Poljake in Nemce... Prišel sem ravno k neki poroki. Pri obedu smo govorili francosko, rusko, nemško, italijansko, poljsko, tudi angleško, grško in georgijsko, toda razumeli smo se, saj smo bili vsi — katoličani... Spovedal sem one, ki tu ne razumejo nobenega duhovnika; k obhajilni mizi so pristopili drugo jutro novi obhajanci in mnogi divji zakoni so se pravilno sklenili pred duhovnikom... Božja pota so čudovitali!

Dolžnost je klicala gorečega škofa nazaj v Rim, a v avgustu je zopet odšel v Rusijo. Sedaj pa je nastopil že javno kot škof v Moskvi med tamkajšnjimi katoličani (25—30.000). S tolažbo in veseljem so sledili slovesni škofovi sv. maši in procesiji z Najsvetejšim. Škof sam piše: »Nikdar ne bom pozabil one procesije na prostem, ki sem jo vodil v Moskvi, in blagoslova z Najsvetejšim, ki sem ga podelil pred glavnimi vrati cerkve sv. Petra in Pavla, dvignjen za 25 stopnic od tal, čez Moskvo in vso Rusijo. Velika množica me je obdajala, vse je jokalo in ne bom van prikrival, da so tudi meni tekale solze.«

Čreda si želi pastirjev, a oblastniki tega sveta jih preganjajo, da bi razkropili čredo, saj je moral tudi škof D'Herbigny preko noči odpotovati iz Moskve in iz Rusije.

Gospod, daj svoji čredi dovolj dobrih pastirjev in ponižaj sovražnike svoje svete Cerkve!

Janez Pucelj:

25. III.

*Naša pota
gredo danes v Nazaret,
kjer dehti
lilijin srebrni cvet;
naša pota
gredo danes v Nazaret. —*

*Na ta pota
pojdi, dekle, tudi ti;
pa se vprašaj, če dehti
tudi tebi lilijin cvet;
vprašaj se, o dekle, ti,
ali tudi s tabo
angel govoril!*

„Zdrav, moj rožni Nazaret!“

Kr. Cuderman.

Iz dnevnika 18. junija 1926.

Težko je bilo slovo od Jeruzalema na visokem grebenu pri vasi Ramallah. Izstopili smo iz voz in z zadnjim pogledom objeli sveto mesto. V solnčni luči je bliščalo na daljnem horizontu. Vzljubil sem to mesto v kratkih sedmih dneh. Hvaležen mu ostanem za vse, kar mi je dalo. Zdaj pa: z Bogom, ljubljeno mesto! Če bo božja volja, te bodo moje oči še kdaj zrle v življenju.

In šlo je nevdržno naprej, naprej! V višine, v doline, v soteske, v planjave kot veter. Iz Judeje preko Samarije v Galilejo. V jutranjem solncu je dehtela sveta zemlja, ki jo je Zveličar neštetokrat peš preromal iz kraja v kraj. Mi pa drvimo kar naprej, naprej. Škoda. Površna, brezmiselna je taka pot. A praktična. In to slednje odločuje.

V poldrugí uri smo v Samariji pod Garizim. Pri starodavnem Jakobovem studencu izstopimo. Nad studencem je zdaj zidana nedovršena grška cerkev. Jaz bi ga pa rajši videl prostega v svobodni planjavi, kakor je stal ob času Jezusovem.

Posedli smo okrog vodnjaka. Eden od romarjev je na glas bral četrto poglavje Janezovega evangelija. — »Naši očetje so na tej gori molili,« pravi Samarijanka. In jo vidim v duhu, kako s prstom pokaže na goro Garizim, ki stoji tik pred menoj. — Prosi jo Jezus: »Daj mi piti!« Grški menih spusti vrč v globino in zajame. Dobro nam je del požirek hladne vode. — Reče mu žena: »Gospod, saj še zajeti nimaš s čim in vodnjak je globok.« Res je globok. Obzidan v krogu ima nekaj nad dva metra premera. V globino merj 24 m. Menih je spustil na vrvi privezane sveče v vodnjak, da smo se prepričali, kako brez posebne priprave tudi danes ni mogoče zajeti vode iz tega čistiljivega studenca.

Prevozili smo še nekaj ovinkov in višin, pa se je odprla pred nami ravnina Ezdrelonska, pokrita z belimi žitnimi polji. Obdaja jo venec lepih gora. Vsaka od njih tvori eno poglavje iz sv. pisma: Gelboe, Tabor, Karmelin v ozadju sneženi Hermon. Nekje za temi gorami se skriva Nazaret. To pestro sliko so premnogokrat zrle Zveličarjeve oči in že dvanajstletnega ga je gotovo z radostjo navdajal pogled na domače gore, ko se je vračal iz Jeruzalema.

S polno brzino hite vozovi po široki rjavi cesti, ki se izgublja v daljave. A za modernega človeka ni daljav. Niti pol ure in za nami je vsa planjava. Pred nami se vzpenjajo strma pobočja in nam hočejo zapreti pot. Avtomobili pa jezno zaigrče po drznih serpentinah preko vseh ovir na vrh.

In kar v trenutku je pred nami nepopisna slika. Kakor čista, bela roža na dlani božje roke cvete pred nami mično naza-reško mestece. Globoko me je ganil ta veličasten pogled na kraj, kjer so tekla Jezusu mlada leta. Bele hišice so prijazno pozdravljale izza venca figovih in oljčnih drev. A nam je zmanjkalo časa za odzdrav. Kar planili smo pred romarski hospic Casa Nova. In prav tedaj je zazvonilo poldne. Z veseljem smo odmolili angelsko češčenje in z nadangelom pozdravili božjo Mater v njenem mestecu.

Mesto ni prav majhno. Šteje 12.000 prebivalcev. Pozidano je v lepem polkrogu po gorskem pobočju. Glavno svetišče je cerkev Marijinega oznanjenja. Tu je nekoč stala hišica Marijina. V njej je pozdravil Gabriel Prečisto in ji oznanil veselo vest, da je izbrana za Mater božjo. Cerkev je lična in zelo preprosta. Oskrbujejo jo frančiškani. Pod oltarjem so, ulite v dragoceno kovino, besede: *Verbum hic caro factum est*: Tu je Beseda meso postala. Kot v betlehemski votlini gore tudi tu luči v srebrnih svetiljakah. Za tem oltarjem je druga, nizka kapelica, posvečena sv. Jožefu, z napisom: *Hic erat subditus illis* — Tu jima je bil pokoren. — Na kraju tradicijonalne delavnice Jožefove so v zadnjih letih zgradili novo lepo cerkev. — Svet je vernemu romarju tudi Marijin vodnjak. Edini v Nazaretu in tudi Matí božja je zajemala iz njega. Ves dan, zlasti zjutraj in zvečer je oblegan od žensk, ki zajemajo vodo v črne velike vrče. Gledal sem to pisano življenje ob vodnjaku. Gotovo v starih časih ni bilo dosti drugače. Kopica veselih otrok se je podila sem in tja. Tako se je tudi božji Deček na istem prostoru veselo igral s svojimi tovariši. — Tudi sinagog o smo obiskali. Iz nje so vrgli Nazarenčani Jezusa kot pripoveduje sv. Luka v 4. poglavju. Vlekli so ga iz mesta, da bi ga pahnili čez prepad. Na onem mestu stoji danes kapelica. Kraj se imenuje Tremor, t. j. strah Marijin.

Drugo jutro sem se odtrgal od družbe in samcat sem plezal na strmi hrib za mestom, *Dschebel es Sich*. Hotel sem biti sam. Vsi ti blagoslovljeni dnevi naj v samotji dozore. Resnični, globoki vtisi šele tu zadobe pravo posvečenjje. Kadar sem sam, se odpro skriti studenčki v notranjosti in v tihoti prično žuboreti. Ljubim tihoto in včasih ne morem drugače, da jo brezpogojno poiščem. Tihota je polna bogastva. Okusil sem to na tej poti zlasti v Libijski puščavi. Nekdo mi je nekoč očital, da sem sploh rojen pod samotno zvezdo.

Pošteno sem se otrudil in spotil, ko sem dospel na vrh. A trud se je bogato izplačal. Pod menoj je sijala nebeško lepa dežela. Težko, če je še kakšen razgled v Sveti deželi lepši, nego je s tega griča. Človek ostrmi nad to naravno krasoto. Moj pogled plava naokrog in komaj vem, kje naj začnem z naštevanjem. Pod menoj cvetoče mesto, pred menoj cela Galileja od Sredozemskega do Genezarskega morja. Na tem plastičnem zemljevidu zrem Tabor, Mali Hermon, Najm, Ezdrelon, Gelboa, Karmel. Oči sežejo dol v širni zaliv Akka, zasledujejo gozdove palm ob Haifi skoraj gori do Beirutu.

Te krasote človeška roka ni mogla zastaviti z marmorjem. Nobenih ovir in zidov in preprog ni med menoj in sveto-pisemsko zgodbo. Oči počivajo na istih črtah, ki jih je tudi Kristus s tega griča kdove kolikrat zamišljen zasledoval. Da, tu si lahko predstavljam mladega Jezusa, kako je v svojih prostih urah prehodil te prijazne doline in veličastne holme svojega domačega kraja in se pogovarjal s cvetlicami, ki so »lepše oblečene nego Salomon v vsej svoji krasoti«. Prilike, ki jih je govoril, so najčistejši odsev njegove nazareške mladosti. Na teh višinah, na katerih zdaj ves srečen počivam, je sam nešteto-krat stal. Ni jih lepših daleč naokrog. Silni in neizbrisni so morali biti vtisi, ki jih je Jezus v svoji mladosti prejel prav na teh višavah. Zdaj, ko sem videl kraje njegovih otroških let, se več ne čudim nad modrostjo Dvanajstletnega. Redkokje — po človeško govorjeno — bi duhoviti talent našel tako nazoren pouk o zgodovini svojega ljudstva, kot ga je mladostni Jezus lahko zajel iz teh dolin in višav in rek in pokrajin raz domače hribe. Skoro si ne morem misliti sposobnejšega kraja za pripravo na Odrešenikovo delo nego je Nazaret. V teh tihih višavah, daleč od posvetnega šuma, vabi vse k zbranosti, notranjosti. Le na jug je odprta pot proti

Jeruzalemu. Iz teh zračnih višin pa se odpira pogled na širno svetovno morje, ki omogoča evangeliju dostop v vse dežele sveta. — Kdo more danes pregledati ves vpliv in moč, ki izhajata iz skritega gorskega mesteca in se razliva v vsa stoletja? Nazaret je postal človeškim rodom kakor mejni kamen: enim v padec, iz katerega ni vstajenja; drugim je polet do Najvišjega, kar umrljivi človek doseči more.

Solnce je stalo že visoko, moje misli pa so bile še vse zatopljene v skrivnostni Nazaret. Čudno, zakaj je tako skrit in tih ta Nazaret. Ljudje dvajsetega stoletja, ki nam je civilizacija in reklama prvo, težko razumemo tako skromnost. — Neznatno, nič slavno mestece v gorah ni nikjer omenjeno v svetih knjigah. Je brez velike zgodovine. V političnem in gospodarskem življenju ne igra nobene vloge pri judovskem ljudstvu. »Ali more iz Nazareta kaj dobrega priti?« se posmehljivo vprašujejo. In v tem ubožnem, brezpomembnem kraju stoji revna kočica. Tesar stanuje v njej z mlado ženo. Oba sicer s kraljevega rodu, iz najstarejšega judovskega plemstva, a zdaj ubožnana in pozabljena. Z delom svojih rok se živita. Sosedje ju poznajo za bogaboječa zakonca. Več ne. Tišje skritosti in samote ne najdem na celem širnem svetu. Nihče ne govori o teh Treh, ki prebivajo pod nizko streho. Nobeno hrepeneče oko se ne ozira po njih. Nihče ne stopa s poti, da bi jih obiskoval. Valovi življenja šume mimo tihe kočice. Ah, svet nitj ne slutil! In ko bi slutil, bi ne razumel.

Pod to skromno streho prebivajo trije. Njih življenje je brez madeža. Mišljenje in ponašanje vse odkrito, do dna preprosto. Besede jim zvene kot hvalnice božje. Srca utripljejo ob volji Najvišjega. Njihova molitev je kakor kadilo pred prestol Gospodov. Njih delo je molitev. Vse, kar delajo in vrše, govore in mislijo, je kakor čisto zlato, ker izvira vse iz ljubezni. Mir in prijaznost sta tu doma. Revščina hodi v goste, a nič ne kali tihe zadovoljnosti.

Glejmo tesarja! Rokodelec, kraljeve krvi in ponižne duše, mož molčečih ust, z jasnim odsevom v nagubanem čelu. Brez počitka in miru ves ljubi dan skrbi in dela. Roke so trde od žuljev. Srce pa mehko kot srce otroško. Zase je zadovoljen s skromnim kruhkom, a za oba, ki sta mu izročena, bi rad pripravil vse dobro in lepo v polni meri. Njegova pridna roka ne ve, kje bi poprijela, da bi zadostila veliko-dušnemu, dobremu srcu. Najrajši bi nikoli

ne počivala. Kajti delo je tako čudovito sladko, odkar dela za božjega Otroka, ki raste kakor božji čudež pod njegovim varstvom. Vse misli so zanj. Nепrestano prisluškuje, odkod bodo prišli drobni otrokovi koraki in njegov glas, od kje bo zagledal ljubki obrazek s svetlimi očmi. Obrazek, ki je kakor solnce nad Jožefovim življenjem. Kako je srečen, da sme s tem otrokom sedeti pri eni mizi, in z njim prebivati pod eno streho, in sme misliti, kako mu bo preskrbel za kruh in obleko. O kolika sreča, hoditi z Jezusom skozi celo življenje!

M a t i pride. Nežna deviška postava spominja na vitko lilijo. Njeno čisto čelo aosi nevidno krono. Še nobena knjeginja sveta ni bila oblečena v toliko častitljivost. A njena beseda in celo njeno obnašanje diha samo p o n i ž n o s t. Nič drugega noče biti kot dekla. Jožefa spoštuje kot gospoda, Sinu služi kot svojemu Bogu in Zveličarju. Kot roža saronka cvete njeno srce v topli ljubezni. Česar se njena mila roka dotakne, nosi blagoslov. Njena beseda je kakor rosa, sladka, osvežujoča, blesteča v jasnini, in skromna kot razkropljene kapljice. V vsem je Izvoljena, in kar reče in kar stori, vse je izbrano, popolno.

In še eden. **O t r o k**, resničen otrok, skromen, prijazen in ljubek, ubogljiv in poslušen. Središče cele hiše. Studenček, iz katerega lije vsa sreča in ves blagoslov.

Solnce, ki borno kočico napolnjuje s svojo lučjo — ah, boljše je, da zaprem oči in ne pišem besed in tih zasnavam v globino duše. Morebiti zablesti v njej tajen sled skrivnostne slutnje in razkrije božjo sliko...

Nazaret! Dokler stoji in bo stala zemlja, ni še videla in ne bo videla kaj podobnega, kar bi se moglo primerjati časti in lepoti, sreči in miru svete Družine. Tu je vzrastel vzor družine, ustvarjen po božji milosti. Po božjem razodetju pa dvignjen iz skritosti kot najlepši zgled vesoljnemu svetu. Sem v Nazaret morajo zreti naše oči, tu se moramo učiti, kako ustanavljati in ozdravljati naše bolno družinsko življenje. Družina je prva. Če se ona zruši, je zrušeno vse.

Iz premišljevanja me je zbudil jerek vrisk. Pastir je zaukal. Kmalu je bil pri meni. Deček desetih, dvanajstih let. Temnorjava polt, snežnobeli zobje, svetle oči in črni lasje so pričali, da stoji pred menoj pristen Arabček. »Bog te živi, fant!« mu zakličem po kranjsko. To me je gledal! Pa sva se le razumela. Začela sva z laščino, ki sva jo znala oba enako »izborno«. Pripovedoval mi je, da je gojenec frančiškanske šole in z vne mo mi je razkazoval svoje rojstno mesto. Vse me je zanimalo, kar mi je povedal in razložil. Skupaj sva se vrnila proti mestu.

Po tem bodo vsi spoznali...

(Iz tujine za domovino.)

J. Kalan.

Pred nekaj tedni sem v župniji sv. Janeza v Bottrop-Boyu, kjer stanujem, eno nedeljo dvakrat nemško pridigal. Gospod župnik je šel na neko kmetsko župnijo, kjer je bil prej za kaplana, nabirat milodarov za reveže svoje župnije, pa je mene naprosil, naj ga doma nadomestujem. V pridigi sem pripovedoval in popisoval samo, kako je pri nas na Slovenskem. Ljudje so napeto poslušali. Župnik mi je potem rekel, da sem vso župnijo očaral (entzückt). Veste, pripovedoval sem pa same lepe reči: Kako so pri nas visoki hribi (ker tukaj je vse ravno), da je pri nas v Sloveniji samo ena, katoliška vera, da ne poznamo versko-mešanih zakonov, koliko je pri nas cerkva in cerkvic po ravnem in po hribih, da se od ene same romarske cerkve vidi sto cerkva (mislil sem na Sv. Jošt pri Kranju), da naši ljudje radi

v cerkev hodijo, da imajo nekateri po eno in celo po dve uri daleč do cerkve, da pa so večinoma vsako nedeljo v cerkvi, pozimi kakor poleti, v lepem in grdem vremenu, da tudi do kolen sneg gazijo (kar čudno, tukaj ni skoro nič snegal), kako zgodaj zjutraj hodijo z bakljami v rokah proti cerkvi, kako imamo v adventu lepe zornice, kako veliki teden krasne božje grobe in veličastne procesije vstajenja (česar tukaj nimajo) itd. Potem sem pa rekel: Seveda tudi pri nas ni vse zlato. Pa kakor jaz, ko popisujem v slovenskih časnikih nemško deželo in navade, rajši povem, kaj je tukaj lepega, slabih stvari pa na dolgo ne popisujem, tako tudi nima pomena, da bi vam tukajle opisoval slabe strani našega ljudstva. Nisem povedal, kako marsikje pred našimi cerkvami fantje med službo božjo v gručah stoje, kako se v gostilni

radi stepejo in katerega pobijejo; te in vse druge temne strani našega življenja sem modro zamolčal. Samo to sem na kratko omenil, da imamo žalibog tudi katoličane, ki katoliško cerkev sovražijo, in pa da pri nas ljudje, vsaj moški, tako pogostokrat ne prejemajo zakramentov kakor na Nemškem, da pa vpeljujemo tudi »a p o s t o l s t v o m o ž« in da se polagoma v tem oziru tudi pri nas boljša. Nazadnje sem pa rekel: Veste, oboji se lahko drug od drugega kaj lepega učimo in prav je, če se učimo.

Iz tega vidite, da jaz svoje domovine v tujini ne črnim. Doma sem sicer grajal napake in jih še grajam, med tujci pa povem rajši to, kar je pri nas lepega. Kakor hvalim med Slovenci Nemce, tako med Nemci Slovence. To pa zato, ker bi rad presadil med Slovence, kar vidim na Nemškem lepega, kakor bi tudi rad prenesel med Nemce, kar je pri nas lepšega. Najbrž bom enkrat tudi v kakem nemškem časniku popisal, kake vtise sem dobil na Nemškem in kaj bi se smeli Nemci od nas učiti.

Za nas Slovence pa je vprašanje, kaj bi se mi lahko od Nemcev učili. Prvo in glavno, kar je na Nemškem bolje kot pri nas, je redno mesečno prejemanje sv. zakramentov vseh stanov, in v ta namen verske družbe za vse štiri stanove. To je, kar naj bi tudi mi predvsem naredili. O tem sem vam sicer že pisal. Rad bi pa to najmanj desetkrat povedal, ker me skušnija uči, da če se kaka reč pove enkrat, dvakrat ali trikrat, še nič ne pomaga. Najprej ljudje, ki kaj takega novega berejo ali slišijo, malo debelo pogledajo, potem se začnejo vpraševati, če je to res, ali ne. Po dolgem, dolgem času, ko jim beseda vsaj desetkrat udari na uho, jamejo misliti: Kaj pa, če bi še mi tako naredili? ... I no, pa poskusimo! Kar je drugod mogoče in lepo, bo tudi pri nas šlo. Poglejmo, kaj bi se mogli od Nemcev še lepega učiti!

Zelo važna stran verskega življenja, v čemer so nam Nemci za zgled, je k r š č a n s k a d o b r o d e l n o s t. Nemci to imenujejo z grško besedo »karitas«, »karitativno delo«. Karitas, kršč. dobrodelnost, je na Nemškem veliko bolj v cvetu kakor pri nas. To je na Nemškem najbrž nekoliko zato, ker živijo katoličani skupaj s protestanti. Lutrova vera je, kar se tiče božeslužja, skoro mrtva. Sv. maše nimajo, le pridigo, zakramenta samo dva, v cerkev skoro nič ne hodijo. Pač pa se veliko žrtvujejo na dobrodelnem polju. In s tem

se nasproti katoličanom še ponašajo, češ, vi v cerkev letate, mi pa dobro delamo, in to je, kar Kristus zahteva; naša vera je prava Kristusova!

Četudi ne bomo luteranom dali prav, vendar v tem se res ne motijo, če trdijo, da Kristus zahteva predvsem ljubezen, dejansko ljubezen, z drugo besedo: krščansko dobrodelnost. In res je, da je pri katoličanih veliko premalo te zavesti, da je ljubezen, srčna kakor dejanska, prva zapoved naše vere. Saj je vendar Jezus tako izrečno povedal: »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.« (Jan 13, 35.) In tako jasno je napovedal, da bo po dobrih delih ljudi sodil, zveličal ali zavrge: »Lačen sem bil in ste mi dali jesti, ... prejmite kraljestvo ... Lačen sem bil in mi niste dali jesti, ... proč izpred mene! ...« (Mt 25, 34, 41.) In zopet: »Zavoljo tega, bratje, prizadevajte si bolj in bolj, da svoj poklic in svoje izvoljenje zagotovite po dobrih delih.« (II Petr. 1, 10.) Tako jasno govori sv. pismo. Zato je res čudno, kako morejo ljudje misliti, da je s tem, če v cerkev hodijo, že vse storjeno in krščanstvo že popolno. **K r š č a n s k a l j u b e z e n**, srčna kakor dejanska, je najjasnejši dokaz pravega krščanstva. Je tudi stroga zapoved krščanska. Kjer ni ljubezni, ni krščanstva.

Na Nemškem se tega bolj zavedajo kakor pri nas. Najprej za polajšanje bede veliko več stori tudi svetna oblast: država in občina. Vsaka občina ima svoj poseben »dobrodelni urad« (Wohlfahrtsamt). Ta oskrbuje reveže tako, da za silo žive. Beračenje je na Nemškem prepovedano. Sicer nekateri kljub temu poskušajo; a kogar zasačijo, gre, kakor tukaj pravijo, v »Kasten«, mi bi rekli v »luknjo«.

Razen te uradne dobrodelnosti je pa še zelo razcvetena privatna krščanska dobrodelnost. Tega je toliko, da vam ob kratkem ne bom mogel vsega opisati. Saj je o dobrodelnosti na Nemškem spisana celo velika knjiga. Za danes torej nekaj malega o tem! Skoro vsaka župnija tukaj v industriji ima svojo »hišo dobrodelnosti«, kakor bi jo lahko imenovali. Nemci ji pravijo »Schwesternhaus«, »sestrsko hišo«, ker stanujejo v njej »sestre«, redovnice tega ali onega reda. Te vodijo glavno dobrodelno delo v župniji. V taki hiši stanujem tudi jaz in ima svoj prostor naša »Slovenska pisarna«, ki vanjo prihajajo Slovenci od vseh strani. Redovnih sester po Nemškem kar mrgoli. Različnih ženskih redov tukaj je kakih 80. Oblečene so vsaka po svoje, vsaka malo

drugače kakor druga; namen imajo pa skoro vse približno enak: lastno posvečenje in kršč. dobrotelnost. — Razen tega so pa po mnogih župnijah še Vincencijeve in Elizabetne družbe, kakor pri nas v Ljubljani in po nekaterih drugih mestih. V teh zbirajo in delijo darove lajki, svetne osebe, v prvih moški, v drugih ženske. — Po večjih mestih so pa še posebne »Dobrotelne pisarne« (Caritassekretariat).

Pa ne samo dobrotelna društva in sestre imajo na Nemškem, ampak tudi mnogo katoliških dobrotelnih zavodov. In kako velike! Vsak večji kraj tukaj v industriji ima svojo katoliško bolnišnico. Skoro vse bolnišnice so »katoliške«, bolj natančno rečeno: farnie, ne državne, deželne ali občinske. To se pravi: fara jih je zidala in župnik je gospodar; on nastavlja zdravnike in vse drugo. Po večjih bolnišnicah je poseben duhovnik ravnatelj. V Hambornu, kjer je največ Slovencev, sta dve farni bolnišnici, ena ima prostora za 550, druga za 600 bolnikov, pa jo letos spet povečujejo. Razen bolnišnic imajo tudi raznovrstne druge dobrotelne zavode: sirotišnice, gluhonemnice, zavode za pohabljenca, poglobljevalnice za pokvarjena dekleta, za pijance, za bivše kaznjence, za vsake vrste pomoči potrebne. Večinoma so ti zavodi katoliški, ne državni. — Vsaka župnija v industriji ima od ško-

fijstva določeno župnijo na kmetih, koder sme pobirati. In ker sestre zdaj ne smejo več same hoditi na biro, hodijo duhovniki. V nedeljo v tisti župniji duhovnik pridiga, čez teden hodi z vrečo, ali z vozom po vasi. — Ob prvem sv. obhajilu (ne o božiču) obdarijo vse revne otroke, sto do dvesto, z novo obleko. Tudi otroci slovenskih staršev so med temi srečnimi in veselimi obdarjenci.

Naši ljudje tukaj večkrat pravijo: O, koliko bolje je tukaj preskrbljeno za revne, betežne in stare ljudi kakor doli pri nas! — Ljudje veliko dajo. Duhovniki pa tudi precej pritiskajo na ljudi, da dajo. V neki cerkvi sem videl napis: »Katolici, ne utrudite se v dobrotelnosti!«

Vedeti pa morate, da je razen tega na Nemškem vpeljan tudi cerkveni davek kakor v Ameriki, in sicer precej visok, ki ga pri nas še ne poznamo ne.

No, zdaj pa že nekaj veste o krščanski dobrotelnosti v tej nemški deželi. Kaj boste rekli na to? In kaj storili? ... Pri nas toliko ni mogoče storiti in tudi ni toliko potreb. Na Nemškem je veliko bogastva, pa tudi veliko revščine, posebno zdaj po vojski. Krščanska ljubezen bi se pa tudi pri nas mogla in morala očitvidneje kazati. »Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj.« (Jan 13, 35.)

Posti se zapovedane postne dni.

»Boljša je molitev s postom in miloščino, kot spravljati zaklade zlata.« (Tob. 12, 8.) Te besede poslanca božjega, nadangela Rafaela, ki jih je govoril v božjem imenu pobožnemu Tobiju, jasno izpričujejo, da spada post med najimenitnejša dobra dela. Če se postimo, posnemamo zgled božjega Učenika, ki se je sam postil 40 dni. Ker je post Bogu všeč, človeku pa koristen, ker s postom delamo pokoro za svoje grehe, je sv. Cerkev dala posebno postno zapoved, ki jo je treba prav tako vestno izpolnjevati, kakor vsako drugo zapoved.

Škofje so pa od sv. stolice pooblašeni, da smejo z ozirom na krajevne razmere glede splošne postne postave dovoljevati nekatere olajšave. Ker se verniki tega, kar se v cerkvi prečita, ne morejo točno zapomniti, bo ustrezno, če postno postavo z olajšavami vred tudi v »Bogoljubu« objavimo.

Za ljubljansko škofijo je tudi za leto 1927. določeno tako-le:

I.

1. Zapoved o zdržnosti zahteva edinole zdržnost od mesa in mesne juhe. Torej je vse dni zdržnosti dovoljeno rabiti katerokoli živalsko maščobo.

2. Zapoved o postu dovoljuje samo enkratni obed na dan; vendar pa sme vsakdo kaj malega zaužiti tudi zjutraj in zvečer, kakor je v dotičnem kraju navada. Dovoljeno je tudi pri tem obedu uživati meso in ribe. Glavni obed se sme preložiti od opoldne na večer.

3. Zapoved o zdržnosti veže vse, ki so izpolnili sedmo leto.

Zapoved o postu pa veže vse vernike od izpolnjenega enoinvajsetega do začetega šestdesetega leta.

II.

Katere dni v letu je zapovedana samo zdržnost, katere zdržnost in post, katere samo post? Odgovor:

1. Zdržnost od mesa je zapovedana vse petke celega leta.

2. Zdržnost od mesa in post sta zapovedana:

- a) na pepelnično sredo;
- b) ob petkih štiridesetdnevnega posta;
- c) ob kvatrnih petkih;
- d) v soboto pred binkoštni, na dan pred praznikom vseh svetnikov (31. oktobra) in pred božičem (24. decembra). Post pred praznikom Marijinega vnebovzletja letos odpade, ker je 14. avg. nedelja.

3. Samo post je zapovedan vse druge dni štiridesetdnevnega posta, ob kvatrnih sredah in kvatrnih sobotah. Vse te dni, ob katerih je zapovedan samo post, je vsem vernikom dovoljeno uživati mesne jedi tudi pri večerji. Tisti pa, ki niso dolžni postiti se, smejo te dni uživati mesne jedi, vselej, kadar kaj jedo.

4. Zapoved o zdržnosti in postu ne vežc ob nedeljah štiridesetdnevnega posta, ob zapovedanih praznikih in tudi ne ob odpravljenih praznikih, ki jih v naši škofiji še praznujemo.

Na veliko soboto preneha opoldne zapoved o zdržnosti in postu.

Tisti dan pred božičem pa zapoved o postu in zdržnosti preneha pri večerji.

5. Od zapovedi zdržnosti in posta so izvzeti:

- a) verniki v tistih krajih, v katerih je semenj.
- b) vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka: vojaki, orožniki in finančni stražniki ter njihove družine.

Od zapovedi same zdržnosti so vse postne dni v letu, razen dneva pred božičem in velikega petka, oproščeni: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki po železnicah in potniki, ki morajo jesti v železniških gostilnah; uslužbenci in potniki po ladjah, kadar morajo na ladjah obedovati; vsi, ki so z družino in postrežniki v zdraviliščih; vsi, ki so po okolnostih primorani jesti v javnih gostilnah, in oni, ki so od drugih odvisni, pa si ne morejo oskrbeti postnih jedi; oni, ki živijo po kaznilnicah, namreč kaznjenci, pazniki in drugi uslužbenci.

Vsi oni, ki se bodo polajšav posluževali, se opozarjajo v smislu papeževega pisma, naj bi olajšavo posta nadomestili z dobrimi deli, zlasti z miloščino za reveže.

III.

Posameznim osebam ali rodbinam more po cerkvenem pravu iz pravega vzroka tudi njih župnik podeliti spregled od postne zapovedi. Pooblaščen so tudi spovedniki, da imajo isto pravico kakor župniki, toda samo pri spovedi.

Iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov so od samega posta izvzeti:

- a) bolniki in okrevajoči ter telesno slabotni, katere bi radi posta precej bolela glava ali bi imeli omotico;
- b) matere pred porodom in po porodu, naj so tudi telesno zdrave in močne;
- c) ubožci, ki živijo beračijo ali imajo sploh nezadostno hrano;
- d) delavci, ki morajo opravljati težka telesna dela, n. pr. kmetovalci, mizarji, kovači, zidarji, tkalci, kamnoseki, čevljarji itd., vsi ti so od postne postave izvzeti, čeprav so trdnega telesnega zdravja;
- e) oni, ki morajo opravljati naporno dušno delo, n. pr. učitelji na osnovnih šolah, profesorji, če se morajo za predavanja naporno pripravljati, ali če morajo po štiri in več ur na dan učiti; dijaki, ki so večji del dneva v šoli in se resno bavijo z učenjem; misijonarji ob času misijonov.

Iltenbach.

Sv. Jožef.

Molimo in delajmo pokoro, da se nas Bog usmili in ne postopa z nami, kakor bi s svojimi mnogimi grehi zaslužili.

Za lavantinsko škofijo se postna zapoved v bistvu nič ne loči.

Olajšave so pa (v lavant, škofiji) take-le:

1. V kraju, kjer se ob postnih dneh vrši semenj in se shaja mnogo ljudstva, ni nobenega posta. To pa velja le za kraj, kjer je semenj, torej ne za druge kraje, ki še morda spadajo k isti župniji.

2. Vse postne dni v letu razen dneva pred božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati in niso dolžni si pritržati pri jedi: vojaki, orožniki, policijski in finančni stražniki z družino.

3. Vse dni razen dneva pred božičem in velikega petka smejo mesne jedi uživati: delavci v rudokopih in tovarnah in njih družine; sprevodniki na železnicah in parniških; potniki, ki morajo obedovati v železniških ali parniških gostilnah; osebe, ki so zaradi zdravljenja v zdraviliščih, s svojo družino; vsi, ki so primorani jesti v gostilnah ali si dobivati hrano iz gostiln; oni, ki so od drugih odvisni in si ne morejo oskrbeti postnih jedi, ali ki živijo skupno

z družino, ki jim ne nudi postnih jedi; slednjič kaznjenci v javnih ječah kakor tudi njih uradniki in stražniki z družino.

Pripomni se še tole:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdnevnega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride zapovedan praznik v postnem času ali kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo zgornj navedenih olajšav, se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo očenaš in češčenomarijo na čast bridkemu trpljenju Gospoda našega Jezusa Kristusa.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega Očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti

s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kanonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem izpregledajo postno zapoved, bodi pritrpati si pri jedi, bodi zdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Spovedniki morajo presojeti, če je kdo od posta izvzet iz posebnih od Cerkve priznanih razlogov; tako niso dolžni pritrpati si pri jedi bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Slovinci na Primorskem in po drugih škofijah se ravnaajo po določilih, ki veljajo za dotične kraje.

Pisma svetni inteligenci.

Dr. Fr. Debevec.

IV.

Javimo ljudem: tu in tu leži v zemlji polno zlate rude, pa se bomo čudili živemu prizoru, kako naglo bodo skočile na noge cele množice in kako se bo vsak izmed njih žuril, da čimprej pride na mesto skritega bogastva.

O, da bi ljudje z isto vnemo tekmovali tudi tedaj, ko gre za dragocenosti, ki jih z vsem zlatom in srebrom tega sveta ni mogoče kupiti! Te dragocenosti, ti skriti zakladi so — radovoljne, Bogu darovane žrtve.

Zanimivo in žalostno obenem je dejstvo, da ljudje pomena in vrednosti takšnih žrtev zelo, zelo težko pojmujejo, a če so že končno vendar dobili nekaj vpogleda, nekaj smisla zanje, redkokdaj na tej začetni poti pridejo daleč naprej: potovanje med trnjem in po trnju ni prijetno.

Bolj ko človek premišlja o zemeljskem življenju, bolj prihaja do zaključka in vtisa, da je le nekaj začasnega, neko pripravlanje za kasnejši čas; kdor išče trajne sreče na tem svetu, ta bo kmalu doživel bridko razočaranje; in komur brez posebnih lastnih zaslug teko dnevi v nasladah in uživanju, ta naj se čuva: Doživel bo preobrat in samo želimo mu, da ta preokret ne nastane šele — ob smrti, oziroma po smrti.

Ali morda nismo upravičeni težiti, hrepeneti po sreči? Ali moremo verjeti, da smo ustvarjeni le za zemeljsko trpljenje ter za redke, kratkotrajne ure sreče in zadovoljstva? Ne, to ni mogoče. Obratno, rojeni smo za srečo, za večno in ne-

skončno lepo življenje, ki pa se prične šele po smrti; dotlej pa ostanemo kot zemljani trpini v dolini solz.

Blagor onemu, ki podarjuje te solze, bridkosti, muke in težave dan na dan Bogu, ki nam je dal življenje in podobo po Sebi ter nam zagotavlja posmrtno blaženost, ako se bomo v življenju na zemlji ravnali po njegovih navodilih. Najbolj uspešni in blagoslovljeni pa bodo oni trenutki našega bivanja na tem svetu, ko bomo Boga slaveč spletali vence svojih žrtev ter jih poklanjali večnemu Bogu v zahvalo za trnjevenec, ki ga je za nas nosil sam božji Sin. Čim večkrat se bo to ponavljalo, čim bolj izčrpno bomo izkoriščali v ta namen čas svojega bivanja na zemeljski obli, tem višja bo naša cena v očeh Boga; do idealne višine božje ocene pa pridejo — po isti poti — svetniki, zakaj oni so se na tej zemlji tisočkrat prali v bridkosti ter tako postali Bogu samemu še bolj podobni. Bog sam pa je bitje, ki nepreštano doživlja od človeškega rodu največ žalitev in muk, a vsem On povračuje s svojim neskončnim usmiljenjem in dobroto.

Božje trpljenje, povzročeno po grehiv vsega človeštva, daleč, daleč presega vse ljudske muke. Vsaka zla beseda, pogled, dejanje itd. zada Bogu neopisljivo bolečorano, ki je človeški um ne more do dna pojmiti, človeško srce ne popolnoma občutiti. Vse to se dogaja Bogu, ki je vse-

Carlo Dolci.

Firenca.

Nadangel Gabriel.

mogočen in neskončno popoln. On, ki je najvišji in najljubeznivejši, obenem — po človeško govoreno — tudi najbolj trpi. In vendar je bil človek iz nič ustvarjen, za srečo namenjen, samo da bi bil skromen glasnik in opisovalec božjega veličastva, popolnosti in ljubezni. Pa on tega često noče, se upira, greši in težko žali ter tako seka neprestano globoke, krvave rane v božjem usmiljenju in ljubezni prekipavajočem srcu.

Da, Bog je žrtev, neskončno velika, neizčrpna in neprekidna. On vse to dopušča, ker je Njegova ljubezen do nas brezmejna. Če hočemo torej biti vsaj nekoliko dobri in hvaležni, bomo za te velike božje žrtve, trpljenje in žaljeno ljubav vsaj nekaj povračevali: tudi mi moramo vsak dan doprinesti nekaj žrtvic, vsaj malih in skromnih. Ustvarjeni smo po božji podobi, po trpljenju se bomo Njemu še bolj približali.

NAŠI VZORI

Šumanov Pavle.

Dr. G. Rožman.

(Konec.)

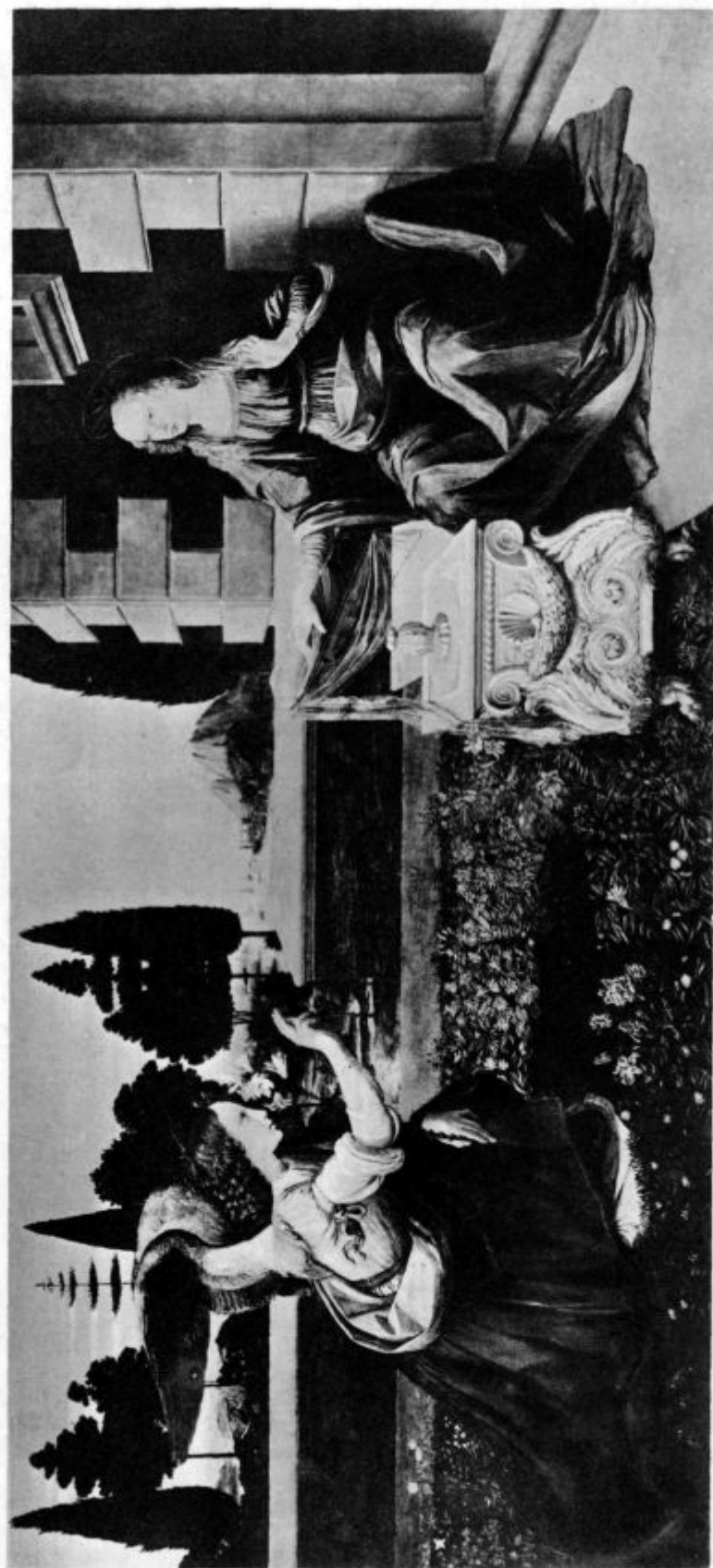
Ljubezen do bližnjega je po Jezusovi besedi znak, da smo njegovi učenci. Ljubezen črpna iz sv. obhajila se mora v vsakdanjem življenju kazati v odnošajih do sočloveka. Prava ljubezen do Boga je ogenj, ki razširja prijetno toploto vsenaokoli. To toploto božje ljubezni je Pavle razširjal povsem nevsiljivo. Njegova ljubezniva postrežljivost je bila tako samoposebi umevna, da so se je oni, ki so jo uživali, navadili kakor da ni nič posebnega.

Vsem katoliškim organizacijam je dal svoje moči in svoj čas na razpolago, ne samo dijaskim, ampak tudi vajencem in zvezi služkinj. Pripravljen je bil za vsako delo, za predavanje, godbo pa tudi za priprave za igre itd. Ves živel je pa za dijake. Srednješolski organizaciji je bil prijateljski voditelj. Ponudil se je vsakemu, ki je potreboval pri učenju pomoči, da ga poučuje zastonj v kateremsi bodi predmetu. Svojim tovarišem-akademikom je bil najprijaznejši sluga, ki je z neko ganljivo pazljivostjo uporabil vsako priliko, da stori tovarišem uslugo: bodisi da je odhajajočemu nesel težak kovčeg na kolodvor in mu našel primerno mesto v polnem vlaku, bodisi da je v društveni sobici kuhal za »praznike« čaj in ga ljubeznivo ponujal med duhovitimi šalami.

Ko je doma opazil, da se njihovi služkinji, kadar je šla v klet, nastavlja moški, stanujoč v isti hiši, je prevzel sam ta posel, prinašal iz kleti premog in druge potrebščine, samo da obvaruje mlado služkinjo nevarnosti, katera ji je pretila. Imel je

posebno oko, razžarjeno od resnične ljubezni božje, da je videl vsako priložnost, ko je mogel storiti kaj dobrega, in nobene ni zamudil. Prvi namen mu je bil, vplivati kot apostol na duše, da se povrnejo k Bogu, da mu ostanejo zveste. Kakor je sam živel ves zatopljen v Boga, v svoji notranjosti vedno z njim združen — in se je tega tudi zavedal in bil ves srečen v svoji sveti tajnosti — tako je želel tudi drugim dušam odpreti ali vsaj pokazati ta neusahljivi vir prave sreče. A nikdar se ni usiljeval. Znal je nastopiti tako ljubeznivo, ob enem pa tako preprosto — resno, da njegove besede ni mogel pozabiti nihče, kdor jo je slišal. Kot oddaljeni glas vabečega zvona je donela v duši. Starejša gospa iz kroga njegovih znancev mu je nekoč priznala, da že dolgo ni bila pri spovedi in dodala, da je Bog dober in usmiljen. Kratko ji je Pavel odvrnil: »Res je Bog dober in usmiljen, a vi vendar ne ravnate prav.« In to tako resno in ob enem ljubeznivo, da je napravilo na gospo neizbrisen vtis.

Ta globoka krščanska ljubezen ga je gnala med versko nepoučeno preprosto srbsko ljudstvo. Z dejanjem jim je hotel najprej pokazati, kaj in kakšno je krščanstvo. Nepismenim delavcem in težakom srbskim je pisal pisma ali denarne nakaznice na njihove svojce. Poznan in ljub gost je bil med tem najnižjim zapuščenim slojem, ki je vprav vsled splošne zapuščenosti taval ves v temi, verski in nravni. Med prijazen pogovor pa je spretno in neopa-

Leonardo da Vinci.

Marijino Oznanjenje.

Firenca.

Kraljica duhovnikov.

ženo vmešaval klena zrna krščanskih načel. Katolicizem naj pravoslavni spoznajo na dejanski ljubezni, katero jim katoličani izkazujejo. Ali je imel mnogo posnemalcev? Iz istega razloga krščanske ljubezni se je oprijel z vsem ognjem svoje čiste mladosti cirilmetodijske misli z bližanja med katoličani in pravoslavni. Pavle je morda ta veliki problem, katerega bi morali vprav katoliški Jugoslovani rešiti, najgloblje razumel in se z vso požrtvovalnostjo spravil na to, da ga rešitvi vsaj približa. Smrt mu je apostolske načrte prekrizala, a drugim je pokazal pot. O tem Pavlovem delovanju bo na drugem mestu bolj poklicana roka natančneje pisala.

Ena reč je Pavlu povzročala bridkost — odtujil se je za nekaj časa svojim starišem. V modri previdnosti so stariši njegovo apostolsko navdušenje dvomljivo presojali in preizkušali. Umljivo! Mladj Pavle je kazal tako dozorelost v mišljenju, tako

odločnost in požrtvovalnost v delu, da je pač kaj lahko prišla roditeljem misel, da vse to v sinu ni pristno in ne bo trajalo, zato so ga morali preizkusiti, da ne bi pozneje bilo razočaranje in iztreznjenje usodno zanj in za roditelje. To pa je Pavla odtujilo starišem in ga je bolelo. »Zelo me tare omenjeno razmerje s stariši,« je pisal zaupnemu prijatelju. Zaprl je svoje načrte in nazore vase, jih povsod drugod bolj kazal kakor pa doma.

To neprijetno razmerje je trajalo le nekaj časa. Stariši so se uverili, da je Pavlovo navdušenje trajno in njegova globoka vernost pristna. Zavel je v družini zopet topel dih medsebojne ljubezni. Ko pa je dopadlo Vsemogočnemu, da je uknil srečno družinsko življenje z nepričakovano smrtjo starejšega brata Iva in je ta grozni udarec stariše, posebno mater takorekoč strl, tedaj je našel Pavle priložnost, da je vso svojo angelsko ljubezen in pozornost posvetil starišem, kakor da bi bil hotel v kratkem nadomestiti vso ljubezen, katero je prej nekaj časa skrival in zapiral v svojo dušo. Komaj sedem tednov je imel časa za to, a je pokazal take zaklade ljubezni, kot drugi otroci morda še komaj v desetletjih. Pa tudi zdaj ni mnogo govoril; besede ne morejo tolažiti in utešiti tako globoke žalosti, to je dobro čutil. V dejanju je kazal ljubezen, v nepopisno nežni pozornosti in postrežljivosti, v skrbi in brigi za vsako malenkost v družini ali doma ali na potovanju. Ta ljubezen njegova je bila tako očita, da so jo tudi na počitnicah tuji takoj zapazili. Zadnje njegovo naročilo pri Logarju, ko je odhajal nevede v smrt, je bilo: »Pazite na mojo mamico!« Menda je samo enkrat napol obupani materi izrekel tolažilno besedo na svoj preprosti in mirni način, ki je vprav za to tako blagodejno vplival kot izraz globokega in trdnega prepričanja: »Mama, mi moramo življenje smatrati za čas preizkušnje.«

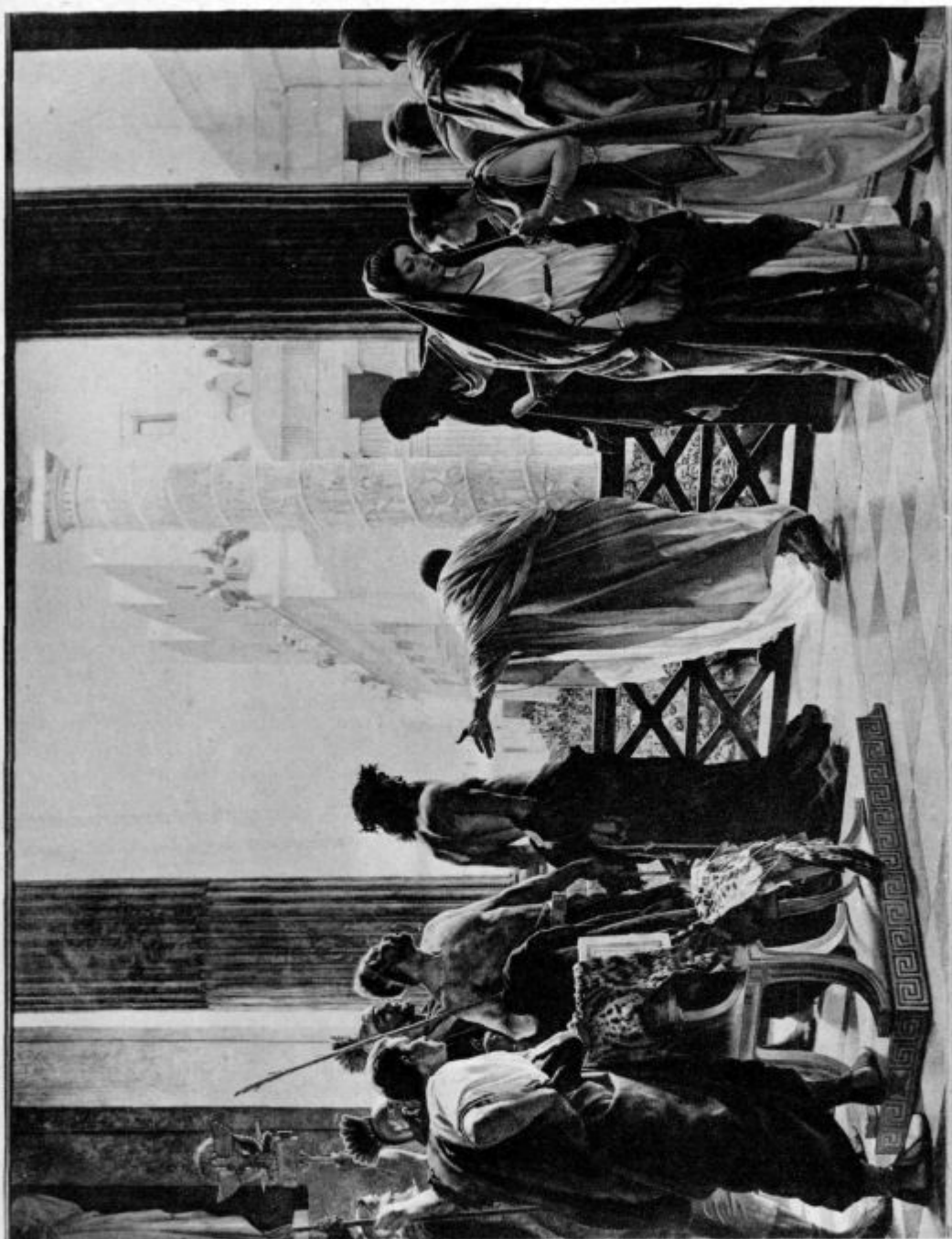
Ljubezen do Boga in bližnjega je dala Pavlu vprav apostolsko moč, da je bil pripravljen za vsako žrtev, tudi za mučeništvo! Neizprosni je bil v načelih. Kadar je šlo za čast Kristusovega kraljestva, ni poznal nobenih pomislekov ali kompromisov. Bil je prepričan, da verske obnove in verskega zblížanja med Zapadom in Vzhodom ne bo brez žrtev. Izrečno se je Bogu ponudil kot prva žrtev za ta veliki cilj. Torej res ni nemogoče misliti, da je Bog to njegovo ponudbo sprejel, ko ga je na tako neumeven način peljal v smrt.

Hébert L.

Pariz, Luksemburški muzej.

Judežev poljub.

Antonio Ciseri.

Glejte, človek!

Rim.

Po svojih zmožnostih in svojem izrednem navdušenju je bil kakor rojen za voditelja katoliškemu pokretu med belgrajsko mladino. Pa bil je **p r e s k r o m e n**. Nikjer ni hotel stati na čelu, a povsod je bil najpridnejši delavec. Imel se je v vrstah svojih tovarišev za navadnega delavca, ki je vsled večje nadarjenosti samo več delati dolžan. Vodil je druge le s svojim zglednim življenjem. Hvale nikoli ni maral slišati. Vsled njegovega daru za glasbo pri

nobeni prireditvi ni šlo brez njega. Zato je bilo čitati na sporedih vedno zopet njegovo ime in ime njegove matere, katera ga je spremljala na klavir. Ko se jima je nekoč župnik msgr. dr. Wagner javno zahvaljeval, se je Pavel takoj škrlil in je to dobremu gospodu župniku skoraj hudo zameril.

Tudi o sebi je sodil — v pravi ponižnosti — zelo strogo. Po prvem letu medicine je poročal svojemu intim-

nemu prijatelju: »V notranjem življenju upam, da nisem nazadoval. Napredoval pa nisem dosti.« In vendar je ravno tisto leto (1924—1925) v vsem jako napredoval, gledal pa ni toliko na napredek kot na slabosti, ki jih je odkrival na sebi po strogi sodbi in resnem izpraševanju vesti.

Bil je še mlad, a dozorel je bil za Boga, da ga je vzel potrjim starišem, ki so imeli

samo še njega. Bila je žrtev zanj, pustiti mlado življenje v razcvitu pomladi, a je žrtev, nepopisno huda, tudi za stariše, ki so zgubili ž njim vse, kar jih je vezalo na svet. Edina tolažilna je misel na lepo njegovo življenje. Kakor svetla zvezda je njegov zgled v temi materializma, uživanja-željnosti in tope sebičnosti. Vreden je, da si ga stavimo za vzor — in mu sledimo.

LISTEK.

Od satana k Bogu.

Adolf Retté. — A. Kopitar. (Dalje.)

Te so se pa neprestano menjavale, kakršne so pač bile krajevne prilike in šege, posebno pa trma človeškega duha. Verstva so nastala, se razvila in razpadla. Um in veda sta vse sile napela, da vesoljstvo razložita. Nikdar se jima ni posrečilo podati kaj stalnega, ker so domnevo, ki se jim je včeraj zdela resnična, danes nadomestili z novo, katero bo pa jutri kako drugačno mnenje pahnilo s prestola.

To spričuje stoletna skušnja. Priznati pa moramo, da je v tem večnem menjavanju edino katoliška Cerkev stalna. Verske resnice so ji bile dane ob ustanovitvi. V glavnem jih najdemo v evangelijih. Apostoli in očetje so jih pozneje le razvijali, potrjevali in iz njih izvajali red in bogoslužje. Nikdar se ni nobena izmed njih izpremenila: vse so bile vedno v popolnem občestvu misli in čustev. Učenjaki in modraki se pa vedno prepirajo in razkolniki se neprestano cepijo v mnoga krivoverstva, kjer Boga vsak po svoje pojmuje.

In to že traja devetnajst stoletij! Cerkev si vero ohranja nedotaknjeno, dočim nazori in domneve plešejo okoli nje kakor suho listje, ki ga je raznesel vihar.

In vprav ta stalnost, s katero Cerkev Kristusove nauke ohranja v butari, ki je v stoletjih nobena stvar ni mogla zlomiti, tako silno jezi njene nasprotnike. Taka skrivnostna enota osupne in obenem draži sinove nemira in izpremembe. Nisem li sam objavil mnogo spisov, kjer sem Cerkvi očital, da se ne razvija, kjer sem ji rekel, da je leno telo, okoreli ud, ki ovira napredek omike? In vendar je bil v meni le vrtoglavi napuh nebrzdanega bahača, ki si domišlja, da je silnejši mislec nego sveti Pavel, sveti Hieronim in sveti Bernard, ki nikakor ne veljajo za slaboumne.

Če pa na drugi strani motrim, na primer genija kakor Balzac, čigar delo prevladuje devetnajsto stoletje, kaj nam nudi? Dokazano trditev, da so v individualizmu, biču, ki ga nam je rodil prevrat, in vrelcu večnih izprememb, glavno bistvo različne vlade, ki že nad sto let druga za drugo prihaja na krmilo.

Kaj je Balzac iz tega izvajal? Tole: edino Cerkev, ker je neizpremenljiva, lahko prižge svetilnik, čigar luč bo dovolj močna, da zbere vse po megli blodeče čolne, namreč naše naprave in naše znanosti.

Tako torej velik um, obdarovan z izredno bistrovidnostjo, kar priznavajo celo malomarni. Le ponovil je z zapovedujočo silo, kar cerkveni zagovorniki izjavljajo že od početka: izven Cerkve ni rešitve. In priznati moram, da jim dejstva dajejo prav.

Torej mora Cerkev, ker se ni nikdar izpremenila, s svojo edinostjo in svojo stalnostjo imeti višji ko človeški vzrok, kajti človeštvo, samo sebi prepuščeno, je le mena.

Vrh tega so njene npravne zapovedi blazilne in gotovo postanemo boljši, ako se po njih ravnamo. Zategadelj morajo biti te zapovedi prikladne, da dajo živlensko pravilo ubogim dušam, ki kakor moja žalostno begajo po zapuščenih skalnatih obalah in ne najdejo pokojnega pristanišča, kjer bi se usidrale.

Dà, sem ves srečen nadaljeval, ker sem končno v svojih teminah zagledal plamenico, Cerkev mora hraniti tolažilno in odrešilno resnico. In če jo hrani, kakor izjavlja, da izvira iz božjega razodetja, je torej Bog!...

Ah, kako globoko sem se tedaj oddahnil! Gozd se mi je zdel izpremenjen in njegovo ubrano listje so vedno bolj prešinjali tako rekoč nebeški žarki. Nova moč mi je plala po žilah. Lahko bi bil vzkliknil kakor sv. Avguštin v »Izpovedih«: »O Bog, nisem še ljubil

Tebe, ki mi sedaj srce razveseljuješ, Tebe, ki mi ohranjaš in krepiš duha. In vendar sem čul, kako mi je od vseh strani klical Tvoj glas: 'Pogum! Pogum!' ...»

Vsa duša se mi je razveselila in sem spoznal, da se moram zahvaliti. Pokleknil sem na mahovito skalo in prvič po svojem petnajstem letu sem molil:

Moj Bog, ker si, pridi mi na pomoč! Vidiš: dobro voljo imam in samo želim Tebi služiti. Podpri me, pouči me, razsvetli me!

To je bilo vse, a je zadostovalo, kajti pričanje, da je Bog, mi od tega jutra dalje ni nikdar več izginilo iz duše. Še sem moral bloditi na različne načine, ob raznih prilikah se upirati klicem božje milosti in se umazati s številnimi grehi, vendar mi je bila vera v božjo previdnost vztrajna. Naj je bila še tako

nepopolna, me je v stiskah in nadlogah podpirala do tistega dne, ko se je Bogu zdelo pravočasno, da me pripelje k Sebi in ko me je božja milost za vselej prešinila.

Po tej molitvi sem s solznimi očmi vstal in si govoril: Ker mi razum in srce sprejmeta misel, da je katoliška Cerkev prava, bi zdaj moral iti v šolo k tistim, ki imajo nalogo, da razlagajo njene nauke. Kajti neznane so mi malone vse njene poglavitne resnice in tisto malo, kar poznam, so mi popačili spisi in besede modrakov, katerih zablodi sem se bil pridružil.

Pamet je velevala, naj tako storim, toda že ob sami misli, naj si poiščem duhovnika, sem začutil, da sta me obšla strah in groza. Ne vem kakšen pomislek me je zadrževal. Ah, kako malo sem poznal neskončno ljubezen katoliške Cerkve!

Apostol mož.

Lani 23. novembra je zatisnil oči za zemeljsko življenje mož, ki je znan po vsi srednji Evropi: pater Abel iz jezuitskega reda, star 83 let. Njegovo uspešno in plodovito verskokulturno delo se je zadnjih 40 let osredotočilo na Dunaj, zato ga splošno nazivajo »dunajski apostol«; a prišel je kot sloveč in priljubljen cerkveni govornik povsod naokrog. Tudi v Ljubljani je imel pred leti šmarnične govore.

Na Dunaju pri sv. Avguštinu je vodil nič manj kot 36 let Marijino družbo za trgovce. S svojo spretno pobudo in prikupljivo živahnostjo je pa pripomogel, da so se nanovo ustanovile tudi druge družbe za može in mladeniče. Pokojni je bil sploh duša vsega marijanskega gibanja na Dunaju. 34 krat je bil duhovni voditelj dunajskih mož, ki so redno vsako leto romali na božjo pot v Marijino Celje. 24 krat so šli možeje z Dunaja pod njegovim vodstvom na cerkveni zlet v Klosterneuburg na grob sv. Leopolda. V duhovnih vajah je rajni pater Abel kazal pot do končnega cilja neštevilnim duhovnikom in lajikom; v spovednici in na smrtni postelji je vlival tisočerim mir v poprej nepokojne duše.

Tako privlačne moči nima izlepa kdo, kot pokojni misijonar Abel. V čem je bila ta moč? Pomagal mu je njemu lasten, od-

krit in neustrašen nastop, predvsem pa pristna, toli priljubljena šegavost; lotil se je vsakega dela poln neomajnega zaupanja z bistro razsdnostjo in uvidevnostjo. Vsakega je pridobil, kdor je z njim občeval. Na tisoče mož je spravil na ta način k spovednici, ki so se je poprej bali. Iz mlačnih kristjanov je napravil gorečnike in vnete apostole za dobro stvar. Od mož izpočetka ni veliko zahteval; le navadne krščanske dolžnosti. Neopazno jih je pa znal vneti za čedalje večjo popolnost. S pokojnim dunajskim županom, dr. K. Luegerjem, ki je bil pripomogel Dunaju zopet do krščanskega imena, sta delala roko v roki. Treba je bilo podreti stara liberalna načela. Šlo je, četudi polagoma. Bojni klic patra Abela je bil: »Na dan s praktičnim krščanstvom!« Danes je v katoliških društvih za može združenih na Dunaju 12.000 članov, ki so prevzeli duhovno dediščino svojega apostola in delujejo v duhu svojega voditelja Abela.

Zanimivo je, da je bil njegov oče nekaj časa frامason, prostozidar, pa se je pozneje izpreobrnil. Imel je službo carinskega nadzornika v Passavu ob Donavi. Skrbeti je moral za številno družino. Med 12 otroki poznejši jezuit Abel ni bil najpridnejši, tako se je Abel v svoji iskrenosti sam iz-

razil. In vendar je postal tako odličen apostol. V posmrtnici so pokojnemu voditelju dunajski možje zapisali tudi to-le: »Tisoči in tisoči mož in mladeničev, ki so kdaj z umrlim starčkom skupaj prišli, ali slišali iz njegovih ust tolažilno, razvedrilno ali svarilno besedo, se bodo s hvaležnim srcem spominjali duhovnika po božji volji. Nam pa (odbor za romanje mož in načelstvo kongregacije trgovcev) je bil več: ustanovitelj, dolgoletni dušni voditelj, stalni svetovalec in prijatelj; bil nam je oče, ki ga skrbnejšega ne morete dobiti. Skoraj

vse svoje življenje je posvetil delu, skrbi, žrtvam za nas. Globoko potrti stojimo ob njegovi krsti in kličemo polni žalosti v svet: »Veliki dunajski apostol m ô ž je umrl!«

D o s t a v e k : Zanimivo je tudi, kako je p. Abel napovedal svojo smrt. Zvečer 23. novembra je rekel: »Jetzt werd' i a bisserl beten und dann leg' i mi auf d'Seiten und werd' morgen früh in der Ewigkeit erwachen«. (Zdaj bom malo molil, potem se vležem po strani in se bom jutri zjutraj v večnosti zbudil.) — Prav tako se je zgodilo.

Po petnajstih letih.

Iz pisma omožene družbenke v Dolu pri Hrastniku posnamemo tole: Z iskrenim veseljem se spominjam onega srečnega dne, ko smo pred 15 leti v okrašeni cerkvi obljubliale nebeški Materi zvestobo. Koliko sreče je občutilo takrat naše srce, ko smo z otroško vdanostjo izgovarjale besede: »Obljubim ti, dobra Mati, da ti bom vedno zvesto služila.« ... Vedno zvesto, ne samo nekaj časa, ne samo dotlej, dokler se kaj drugače ne zasuče. O kako hitro se pri nekaterih izbriše spomin na slovesni trenutek sprejema, spomin na sveto obljubo! Kako hitro zabriše obljubo, narejeno pred Marijnim oltarjem, druga obljuba, ki pride iz ust dostikrat prekanjenih varalic in zapeljivih brezvestnežev. Ko-

liko dekliške časti je že bilo prodane za sladko obljubo zakona. Čast dekliška je splavala po vodi, poštenost tudi; ostane pa navadno samo zasmeh ljudi in žalost in sramota tiste nesrečnice, ki se je izneverila družbi in Mariji. Dekleta! Čuvajte svojo čast in poštenje, to edino, kar imate najdražjega. Če vas ljubi Bog kliče v zakonski stan, boste prišle do jarma po poštenu poti in veliko lažje v Marijini družbi, kakor izvun nje, — v pošten zakon namreč. Nikar pa misliti, da je ta stan samo z rožicami posut. Zavedajte se, da je vmes mnogo bodečega trnja. Kjer še zvestobe in prave ljubezni ni, tam samo trnje cvete. Resnica pa je, da je pošteno predzakonsko življenje najboljša priprava za zakon.

Po svetu

Sv. oče Pij XI. bo dosegel 31. maja 70. leto. Bog naj ga ohrani še v bodoče v nezlomljeni telesni kreposti in duševni svežosti!

Kardinalski zbor ima točasno 67 članov, in sicer 37 Italijanov in 30 vnanjih. Ti so takole razdeljeni: Francija 6, Španija 5, Nemčija 4, Avstrija 2 (Piffl — Dunaj, Frühwirth — Rim), Združene države 4, Anglija 2, Poljska, Češkoslovaška, Ogrska, Irska, Holandija, Portugalska in Brazilija po 1. V Rimu je zaposlenih 33 kardinalov, izven Rima 34. Trije

živečih kardinalov so bili imenovani še od Leona XIII.; 22 jih je izvolil Pij X., 19 Benedikt XV., 23 pa sedanji papež Pij XI. Najstarejši kardinal (91 let) je Vanutelli, 8 jih je med 80. in 90. letom, 17 med 70. in 80., 29 med 60. in 70., 12 med 50. in 60. letom. Lanjih je umrlo 6.

Pri slavnosti sv. Alojzija v Rimu so imele mladinske zastopnike te-le države: Jugoslavija, Češkoslovaška, Poljska, Sev. Amerika, Irska, Litavija, Kitajska, Nemčija, Avstrija, Anglija, Holandska, Ogrska, Belgija, Francija, Svica, Španska, Portugalska, Malta, Kanada, Mehika, Bolivija, Brazilija, Chile, Peru, Japonska.

Očetovske besede. O priliki Alojzijeve svečanosti v Rimu je bila skupno s svojim škofom Gonzalezom navzoča tudi družba mladeničev iz zatirane Mehike. Papež Pij XI. jih je sprejel še posebej v avdienci. Vsakega je nagovoril, vsakemu je podaril lepo svetinjico dobrega Pastirja. Imenoval jih je sinovine brate mučencev, otroke dežele, ki prenaša pravo mučeništvo, ko brani vero, čast Jezusa Kralja in čast skupne matere Cerkve. »Povejte vsem, ko se vrnete domov, da je papež z njimi in da jih občuduje... Svetinja, ki vam jo izročamo, naj bo tako rekoč odlikovanje vseh mehikanskih katoličanov.« Ko je sv. oče izpregovoril te poslednje besede, so vsi navzoči dvignili desnice k prisegi, da hočejo zvesto do smrti braniti vero, kar je sv. očeta očividno ganilo.

Kip sv. Terezije Det. J. bo stal odslej tudi na vatikanskem vrtu v Rimu. Odposlanstvo francoskih katoličanov je nedavno darovalo sv. očetu Piju XI. veliko marmornato podobo priljubljene svetnice Terezije iz Lisieux. Na vatikanskem vrtu je tudi lurška jama s cerkvico — posnetek lurške votline s kipom M. b. — Vse to je dar francoskih katoličanov.

Črne bukve. Ni vse zlato... V Združenih državah Sev. Amerike, kjer je Cerkev ločena od države, so tudi ločitve zakonov kar na dnevnem redu, tako da bi se moglo že govoriti o državno dovoljenem mnogoženstvu. V zadnjih 50 letih je bilo vsega skupaj 2 in četrt milijona zakonov ločenih. Vzroki: 1. Čezmerno bogastvo, ki ne pozna npravstvene resnobe, pospešuje pa uživanje. 2. Pokazena vzgoja. V višjih šolah je čez 200.000 dijakinj več kot dijakov. 3. Glavni vzrok je pa brezverstvo. Če pomislimo, da je v Združenih državah 60 odstotkov ljudi, ki so označeni kot »brez konfesije« (brez vere), je dovolj povedano. Svobodomiselstvo je največji sovražnik družinskega življenja. Če je družina uničena, ni prave vzgoje; če te ni — gre npravnost nizdol.

Krivični zakoni. Na Francoskem je sestavilo in podpisalo 38 vseučiliških profesorjev prošnjo do predsednika ljudovlade, naj v interesu prosvete ukine krivične postave proti verskim kongregacijam. — Če bodo rastle in napredovale organizacije katoličanov, bo to samo od sebe prišlo, ker bodo volitve vse drugače izpadle, nego so doslej.

Proces radi svetniškega proglašenja † linskega škofa Rudigierja, ki je umrl l. 1884., se zopet nadaljuje. Škof Rudigier je bil velik častilec Marijin; zidal je veličastno stolno cerkev Marijino v Lincu. Že l. 1895. je dobil naslov »častivredni služabnik božji«. Bil je osmi otrok spoštovane katoliške družine na Predarlskem, v kateri ni bilo slišati ne klet-

vice in ne laži. Kaj takega bi bilo napravilo v družini Rudigierjevi večje presenečenje, kakor če bi bila strela udarila v hišo.

Med črno mašo — izdihnil. Tam po božiču so na Dunaju imeli pogrebno mašo po nekem umrlem ondotnem župniku. Med sv. opravilom se je nenadoma zgrudil tovariš pokojnega, mestni župnik (Dunaj - Hernals) mrtev na tla. Glasna pridiga za navzoče: Bodite tudi vi pripravljeni, ker ne veste ne ure, ne dneva.

Nravstveno pokvarjene zamorce posnemajo moderni mestni razuzdani plesalci, ki uvajajo pohujšljive in nenravne plesse. Avstrijski škofje so izdali iznova pastirski list, ki v njem svare pred plesi, ki se nikakor ne strinjajo s krščanskim življenjem, so grešni in pohujšljivi. Spovedniki so dobili navodila, da bi bili v takih slučajih prisiljeni odreči sv. odvezo, ako bi se verniki ne zmenili za opomine višjih pastirjev.

Duhovske zadeve. (Ljubljanska škofija.) Podeljena je bila župnija Sv. Trojica nad Cerknico Karlu Žužku, žup. upravitelju istotam. — Premeščen je bil Anton Dolinar, kaplan v Borovnici, k Sv. Jakobu v Ljubljani; Ivan Prunar iz Smartnega pri Litiji v Kamnik (II. kaplan); Fr. Pleša iz Št. Vida pri Stični na beneficij v Smartnem pri Litiji. Vrnil se je iz Francije duhovni voditelj ondotnih Slovencev Fr. Gornik; nastavljen je kot kaplan v Mengšu. Na njegovo mesto v severno Francijo je odšel pograjski župnik Val. Zupančič. Župnijo Zasip je dobil A. Demšar. V Ameriko se je preselil kot kaplan Slovencev v Clevelandu (župnija Sv. Vida) Matija Jager, dosedaj mestni kaplan šentjakobski v Ljubljani. — Začasni pokoj je dovoljen župniku v Skocijanu pri T. — Jan. Jerebu. — (Lavantinska škofija.) Jurij Mikolič, kaplan v Škalah, je nastopil službo kot župnik v Lučah; na njegovo mesto je prišel Jožef Bezjak iz Št. Jurja; v Št. Jurij je nastavljen Ant. Zupančič, provizor v Lučah; župnija Št. Janž na Vinski gori je podeljena Mat. Weissu, župniku pri Sv. Joštu na Kozjem, župnija Sv. Peter na Kranjski gori pa Alojziju Vrtnjaku, kaplanu na Dobrni pri Celju. — Župnija Guštanj je podeljena I. Rehru, poprej kaplanu pri Dev. Mar. na Jezeru. — Za prošta in nadžupnika v Ptujju je imenovan dr. Ivan Zagar, doslej župnik v Dobju pri Planini. Novi prošt je bil prvi, ki si je pridobil naslov dr. na bogoslovnem oddelku ljubljanskega vseučilišča.

Za dekana kranjske dekanije je imenovan duhovni svetn. Fr. Dolinar, župnik v Cerkljah.

Nadškof Msgr. Hermenegild Pellegrinetti, apostolski nuncij v Belgradu, je premeščen v Varšavo in sicer — kakor se sliši — vsled izrečne želje poljske vlade. Želimo pa, da bi ta novica bila samo v časnikih.

Smrtna kosa. V Kropi so pokopali koncem januarja zlatomašnika Tomaža V a r l. Pokojni je služboval neprestano kot kaplan. Poslednja njegova služba je bila na Raki, kjer je vztrajal celih 37 let. R. i. p.! — Umrl je 7. febr. Fr. H r a s t e l j, dekan in nadžupnik v Slovenskih Konjicah, star 75 let. Pokojni se je odlikoval povesod, kjer je služboval, ne le kot skrben dušni pastir, marveč tudi kot spreten voditelj dobrodelnih in gospodarskih naprav. Skromnega, a gostoljubnega in milosrčnega duhovnika je odlikoval še † škof Napotnik s tem, da ga je imenoval za konzistorialnega svetovalca in arhidiakona. N. p. v m.!

Ljuljka. Splošno je bilo veselje po domovini, ko se je izvedelo, da so se slovenski volilci junaško držali ter izpričali, da ne marajo imeti nič opraviti s strankami, ki se ne bore za vero naših očetov, marveč jemljejo veljavo Cerkvi, kjer le morejo. — V kupo sladkega veselja je pa kanila strupena grenčica, ko smo slišali, da so se ob priliki male mladinske demonstracije ob volitvah v Ljubljani ponavljali med množico drzni vzkliki: »Doli katoliška Cerkev!«, »Doli katoliška vera!«. Ko te doslej še nezaslišane pojave besnega sovraštva zaslepljenih mladih oseb z ogorčenostjo beležimo, ko se vprašujemo, kako je kaj takega v Sloveniji mogoče, bi bilo prav, če bi po vzrokih poizvedovalo tudi ono časopisje, ki tako rado vihti kopje proti tako zvanemu »klerikalizmu«.

Kdor ima denar in čas in dobro voljo, si bo mogel letos privoščiti udobno potovanje in romanje v L u r d, ki je največje in najznamenitejše božjepotno svetišče na svetu. Skupina romarjev (število je omejeno na 80) bo odpotovala na velikonočni torek, 19. aprila, preko Italije, Francije, krasne rivijere v Lurd, kjer ostane 4 dni. Ob povratku obišejo romarji Lijon, Ars ter slovečo božjo pot v Einsiedeln (Švica). Doma bodo 30. aprila. Vsi stroški za vožnjo, hrano in stanovanje bodo znašali za osebo v 3. razredu 3250 Din. Priglase sprejema do 1. marca Prosvetna zveza, Miklošičeva cesta 7 v Ljubljani.

V past in nesrečo gredo slov. dekleta, ki si iščejo boljšega kruha in zaslužka v večjih mestih — v Zagrebu, Belgradu i. dr. Iz zasebnega pisma povzamemo žalostno novico, da se jih je v prošlem letu izgubilo v Zagrebu nič manj kot 17. Vzrok: zabava, kino, gledišče, gostilne, sobotne umazane krčme, parki, šetališča in slične zapeljivosti. Klic za moralno pomoč in zaščito naj ne ostane samo na papirju. Sila je nujna.

Dopisi

Šmihel pri Novem mestu. 8. december, praznik Brezmadežne, je bil tudi za našo mladeniško Marijino družbo prav lep praznik. V jutru smo se zbrali vsi člani pri obhajilni mizi k skupnemu sv. obhajilu, kot določajo pravila za glavni družbeni praznik, obenem se je izvršil tudi sprejem novih članov. Za 29 fantov se je naša Marijina družba pomnožila. Lepo število! A kar je največ vredno: lepo število najboljših fantov, ki so se večinoma že v šolskih letih v Marijinem vrtcu izkazali kot dobri Marijini sinovi.

Po sv. maši pa smo se zbrali v dvorani pred kipom Marijinim v kratko proslavo njene lepega praznika. Obenem smo proslavili tudi mladeniškega vzornika sv. Alojzija ob 200letnici njegove kanonizacije. Bratje Orli so ob tej priliki obnovili orlovsko zaobljubo.

Tako smo v bratski vzajemnosti člani Marijine družbe in člani Orlovskega odseka počastili naše velike vzore, hkrati pa pokazali, da nas vodijo pri našem delu različna pota, a isti vzori in isti cilji.

Velika Kikinda. Dragi Bogoljub! Pol leta sem se ti bila izneverila, pa te zelo pogrešam. Nisem pa storila tega iz lahkomišljenosti, marveč ker sem šla v tujino. Mislila sem si: bo že tudi »Bogoljub« za menoj priromal. Zdaj naj se ta želja uresniči. O, dragi »Bogoljub«, kako žalostno in otožno je, če v tujem kraju ti ne tolažiš. Ti mi bodi odslej voditelj in pridigar. Vem, da družbenka ne sme biti brez glasila; to je skoraj tako, kot če bi bila zemlja brez sonca. Zato pa priči čimpreje. Pozdravljam vse slovenske sestre, posebno pa črnomaljske. Družbenka Ana Hrovat.

Sv. Miklavž pri Slovenjgradcu. Ker nas je v družbi malo (samo 28), naj bo pa tudi poročilo bolj kratko. Kljub sedanji stiski za denar smo si vendarle oskrbele lep kip Brezmadežne. Dne 17. oktobra smo pa imele blagoslovljenje nove družbene zastave, ki so jo lično izdelale čč. š. sestre iz Maribora. Marijina podoba, ki jo krasi ljubke cvetke, naj nas vedno opozarja na to, da si bomo s čednostmi lepšale svoje srce. Redno sv. obhajilo imamo vsako prvo nedeljo.

Sladkagora (Šmarje pri Jelšah). Tako srečnega in veselega dneva tukajšnja Marijina družba še ni doživela, kot je bil 8. dec. m. l., četudi že obstoji 18 let. Lepo število novink je bilo sprejetih pod Marijino zastavo, hkrati smo pa imeli slovesno posvetitev Srcu

Ježusovemu. Mladenke so se za ta dan pripravlale za devetdnevnicu. Oltar, ki je dobil nov, ličen prt, je bil ves v cvetju in v lučkah. Pred sprejemom in pred posvetitvijo je gosp. voditelj v toplih besedah pojasnjeval pomen obeh slovesnosti ter opisoval duhovne dobrote, ki nam dotekajo po Mariji iz božjega Srca Ježusovega. Naj ljubezen božjega Srca vnema vse kongreganistinj za vzorno in sveto življenje.

Št. Ilj v Slov. goricah. Že dolgo ni bilo glasu od nas. Najprej malo potožimo, ker še zdaj ni vse tako, kakor bi moralo biti. Tudi mi čutimo še vedno povojne razmere; pa tudi meja silno slabo vpliva na ljudi. Kar pa moramo pohvalno omenjati, je to-le: Lansko leto se je pri nas vpeljalo a p o s t o l s t v o m o ž. Je že 60 moških, ki redno prav vsako nedeljo sprejmejo sv. obhajilo. Vsako prvo nedeljo imajo ti možje tudi nauk. Je vedno res prav ganljivo. — Na praznik Brezmadežnega spočetja je bilo 30 deklet sprejetih v Marijino družbo. Okoli novega leta so dekleta pridno agitirala za katoliško časopisje. Z d a j i m a m o 130 n a r o č n i k o v »B o g o l j u b a«, 88 naročnikov »Glasnika«, 38 »Kat. misijonov«, 20 »Cvetja«, nad 100 »Gospodarja«, blizu 20 »Slovenca«. Misijonski odsek Marijine dekliške družbe je razpečaval »Misijonski koledar« in razne druge koledarje. Za D. Š. V. pa je nabral nad 1000 Din. Naša cerkev je zdaj krasno električno razsvetljena. Farani darujejo veliko za cerkev. Lansko leto smo stolp in cerkev temeljito popravili. Je veliko stalo, a z božjo pomočjo bomo vse poravnali. Kdor ljubi cerkev, tudi rad za njo žrtvuje. — Tudi volitve so pokazale, da nasprotniki nimajo nobene moči, dasi se veliko prizadevajo. Naša stranka je dobila 441 glasov, vsi nasprotniki pa skupaj 58.

Sv. Peter v Gornji Radgoni. Na novega leta dan je umrl Marijin mladenič France Slavič. Bil je pokojni jako resnega značaja in energičnega nastopa. Od meseca oktobra naprej ni mogel več iz postelje in je veliko trpel, a vedno vdan v božjo previdnost. Med boleznijo je večkrat prejel sv. zakramente. Njegova smrt je bila smrt pravičnega. Bilo nas je več pri njegovi blaženi smrti. V desnici gorečo svečo, v levici držeč sv. križ je zaspal med našim ihtenjem in molitvijo. Rajni France je bil vzoren častilec Marijin in presv. Srca Ježusovega. Sv. obhajilo je prejemal pogosto, zlasti v mesecu maju in decembru, ko je kot izvrsten pevec vsak dan peval na čast božjo in Marijino. Pri cerkvi in ob odprtem grobu so mu pevci zapeli žalostinki: »Vigred se povrne« in pa »Nad zvezdami«. Voditelj mladeniške Marijine družbe se je poslovil od nje s toplimi besedami.

Raznoterosti.

Kako je takrat, ko človek umira? Dr. Humiston, zdravnik v Clevelandu (Ohio), ki je svoj čas več let nadaljeval svoje skušnje v javni bolnišnici na Dunaju, je zatislil oči marsikateremu umirajočemu. Pravi, da okrog 15.000. Pristavlja pa: »To morem potrditi, da večina vsi, ki se ločijo od sveta, verujejo v neumrjročnost po smrti. Veliko jih je, ki šele v zadnjih trenutkih pridejo do tega spoznanja in do vere... Smrt je precej v sorodu s spancem. Ko objame čute utrujenost in slabost, ki se pojavi pred smrtjo, odmrjejo tudi vse telesne in duševne bolečine. Umiranje je nagla ali pa počasna otrplost — ki se iz nje človek nič več ne zbudi.«

Najlepša slika. Ludovik Windhorst je podaril neki dami svojo sliko (fotografijo), ker ga je prosila zanjo. Vsa srečna bi mu rada izkazala kakšno protiuslugo. Vpraša ga, s čim bi ga mogla razveseliti. »Če smem izbirati, milostiva gospa,« — pravi Windhorst ljubeznivo — »bi prosil vašo sliko.« — »Drage volje, prevzvišenost,« odgovori gospa. »Dala se bom slikati prav za vas. Da bo slika po vaši volji, bi rada vedela, kakšno si želite.« — Nato odgovori modri državnik, ki je bil hkrati globokoveren kristjan: »Dajte se fotografirati, kako svojemu otročičku sklepete roke za molitev! To je najlepša slika, ki si jo morem za mater misliti.«

Rečenica † nadškofa Stadlerja: Imej srce otroka do Boga, srce matere do bližnjega, srce sodnika do samega sebe!

Odgovor, ki bi dobil prvo nagrado. Zakaj je v ječah več moških kot žensk? Odgovor: Zato, ker je v cerkvah več žensk nego moških.

Zaščitnica avto-lastnikov in voznikov je sv. Frančiška Romanska. Njo je izvolilo za patrono rimsko društvo avtomobilistov, ker je bila sv. Frančiška R. vedno v posebnem varstvu angela variha. Zaradi tega se vidi skoraj na vseh avto-vozilih v Rimu lepa podoba sv. Frančiške, ki jo vodi angel varih.

Upošteval! Pokojnega sarajevskega nadškofa dr. Stadlerja je некоč obiskal v nujnih zadevah general Sarkotić. Ker je bil vprav pri molitvi, ga službujoča usmiljenka ni upala klicati. Škof je pa slišal glas odličnega gosta, zato ga sam povabi, naj vstopi. Pri ti priliki pravi generalu: »Kakor vidite, sem vprav pri molitvi. Povem vam, da rad in veliko molim. Nič me tako ne okrepi kot izdatna molitev; kajti molitvi sledi vedno dolgo, dobro delo. Bolj ko se molitev zategne, hitrejše je delo. Z opuščanjem molitve peša tudi veselje in moč za delo. Zato pa je treba upoštevati znani ukaz: Moli in delaj! Jaz ga upoštevam. Storite to še vi!«

Dobre knjige

Najmanjši molitvenik: Molitve za solsko mladino. Ponatis iz molitvenika »Pri Jezusu«. Izdalo Katehetsko društvo v Ljubljani. Založil škofijski ordinariat. — Pravkar smo dobili v roke to majhno in priročno molitveno knjižnico, ki ima na 64 straneh najpotrebnejše molitve, dve maši, devetdnevnicu k Sv. Duhu, molitve in navodilo za spoved in dvojne molitve za sv. obhajilo. V mehkem ovitku z zlatim napisom in okrasom, z rdečo obrezo stane po knjigarnah 1-25 Din. Katehetje jih dobe pri Katehetskem društvu po dinarju, ako jih naroče po 100 ali več. (Poština posebej.) Ker prvo knjigo otroci hitro raztržejo, je taka izdaja jako priporočljiva. Trdo vezani izvodi bodo toliko dražji, kolikor bo znašal račun v knjigovoznici za vezavo.

Zgodbe sv. pisma. Po bogatih skušnjah 30 letnega katehizovanja na srednjih šolah, s temeljitim znanjem oboženo je priredil profesor dr. Alfonz Levičnik »Zgodbe sv. pisma starega zakona«, ko je l. 1924. oskrbel slično knjigo novega zakona. (Obe knjigi je založil škofijski ordinariat v Ljubljani. Cena ene vezane knjige 40 dinarjev.) Knjiga starega zakona podaja božje razodetje pred Kristusom s kolikormožno doslovnim besedilom iz svetega pisma. Vmes so vpletene opomne in razlaga. Knjiga ima 24 slik in 3 zemljevide. — Četudi so zgodbe namenjene v prvi vrsti srednješolskim dijakom, jih bodo prav gotovo z zanimanjem čitali vsi, ki se hočejo nakratko seznaniti z zgodovino božjega razodetja. Kdor si bo oskrbel prvo knjigo, bo moral in hotel imeti tudi drugo. Lep papir in tisk, pravilna in blagoderjavna slovenčina, čedne sličice priporočajo to knjižno delo, ki naj bi bila družinska knjiga po vseh slovenskih domovih, kjer nimajo drugih svetopisemskih knjig.

Nov list. V Mariboru je jel izhajati dvomesecnik z naslovom »Kraljestvo božje« kot glasilo apostolstva sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in bratovščine sv. C. in M. v Mariboru. List ima plemenit namen, pripravljati pot cerkvenemu zedinjenju. Vsak ga bo čital z užitkom in veseljem. Priporoča ga nizka cena (10 Din) in bogata vsebina. Naroča se pri poverjenikih Apostolstva (bratovščine) sv. Cirila in Metoda ali pa naravnost pri upravi v Mariboru, Koroščeva ul. 12.

Nov imenik slovenskih knjig je izdala za novo leto 1927 Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani in istočasno razpisala na knjige lastne zaloge 25 odstotkov popusta, na knjige tujih zalog pa vsaj 10 odstotkov popusta za vse zasebne in javne knjižnice, ki si hočejo po tem seznamu pred koncem meseca marca t. l. svoje knjižnice spopolniti. Pri večjem naročilu pošlje knjigarna poleg tega poštine prosto, kakor je to natančneje povedano v tozadavnih ponudbi. Kdor si hoče naročiti kaj knjig, naj se posluži te izredno ugodne ponudbe in zahteva od Jugoslovanske knjigarne novi cenik in ponudbo glede popusta. Oboje dobi brezplačno in poštine prosto. Za knjižnice je ta prilika izredno dobrodošla, zato naj jo nobena ne zamudi.

Brus — slovniki in slovarki knjižne slovenščine. Sestavil prof. I. Koštiál. 1927. Založila Družba sv. Mohorja na Prevaljah. (Dobi se v vseh knjigarnah.) Ta majhna brošurica (80 str.) nima ne verske, ne vzgojne vsebine, pa jo vendarle priporočamo vsem, ki so na tem, da se pouče, kako se je treba pravilno in lepo izraziti, kadar

so prisiljeni karkoliže pisati. Priznati moramo na žalost, da čistoča, kremenitost in izvirna zaokroženost naše blagodneče materinščine pojema in peša, in sicer ne brez krivde časopisja, ki ima nebroj skovank in tujih izrazov, zraven pa tuje-rodnih oblik, posnetih po nemščini, italijanščini in drugih jezikih. Zgoraj omenjena knjižica (v 16erki), ki stane za člane M. dr. 5-10 Din, navaja v abecednem redu pogreške v oblikah, besedah in skladnjah našega jezika, zraven pa pove, kaj in kako je prav.

Govorilnica

Fr. Z. v K. g.: Zahvalimo Vas za blagohotno opozorilo. Prav radi bi Vam ustregli, če bi nam nasvetovali, kako naj se reši to vprašanje, ki je delalo preglavice že uredništvu, pa tudi odličnim jezikoslovcem in pisateljem. Tako hudo seveda ni, da bi kdo videl v tem »škandale«, če pišemo »Sv. Janez od Boga«, »Sv. Pavel od Križa«. Prosim, predlagajte, kako?... Kolikor smo poučeni, je tak pridevek izraz nekega duhovnega (redovnega) plemstva. Univ. prof. dr. Zorè (življ. svetn. zv. 3; str. 375) piše o sv. Gabrielu, »da je prejel milost poklica naravnost od Matere Marije in se je zato v otroški ljubezni izvolil pridevek: »od Žal. M. božje«. To hoče reči, da je bil glavni predmet njegove premišljevalne molitve: Žal. M. božja. Pa v tem slučaju bi se lahko reklo: »Sveti Gabriel, Žal. M. božje«, kakor tudi pišemo »Sveta Terezija, Det. Jezusa«. Toda, ali naj slično tudi rečemo »Sv. Pavel Križa«...? Ali morda »Sveti Pavel Kriški«? Ali naj pišemo »Sv. Janez Boga (božji)?... Vaša primera s krajevniimi označbami ne drži; kajti tu gre za duhovno plemstvo. Lahko rečemo: »Sv. Anton Padovanski (iz Padove)«, »Sv. Franciška Rimska« —, težko bi pa šlo (rečimo) »Sv. Franciška božja«. Sicer so se pa zgoraj navedene označbe (Sv. J. od Boga i. dr.) že tako udomačile, da jih bo treba najbrž obdržati. (Glej »Koledar dr. sv. Moh.«, ki ga urejuje naš prvi pisatelj Finžgar!)

M. K. Kadar boste zopet želeli pismeno kaj vprašati, nikar ne pozabite pritisniti znamko na ovoj! — Odgovor je kratek: Kar naravnost se obrnite na omenjeni zavod, pa boste dobili čisto točno pojasnilo. Naslov je pravilen. — **Matí S.** Recimo: Blagor mu, ki je srečal končal! Želimo rajnim večni pokoj in si mislimo, da bi prav gotovo več ne zamenjali z življenjem na tem grbastem, grešnem svetu. Seveda je — po človeško govorno — ločitev nekaj grenkega; toda naši bližnji so šli pred nami, mi pojdemo za njimi. — **Škale.** Vaš misijonski odsek je sila priden in delaven. Vemo pa, da bodo vnete članice oprostile, če posameznih števil ne navajamo, ker bi z enakimi podatki prihajali tudi drugi in bi se bralci takih poročil kmalu naveličali. Ravnajmo se po znanem svetopisemskem navodilu: »Naj ne ve levica, kar da desnica.« Pri Bogu je pa itak vse zapisano. —

A. O. Škofja Loka. Pogrešate fantovskega kotička; dobro znamenje, da se za Bogoljuba in Marijino družbo zanimате. Nekaj časa je res bil še poseben prostor odločen le za fante, pa so od več strani poročali, da se ne obnese. Ves Bogoljub je pisan za vse, tudi za fante, in take stvari kot n. pr. v zadnjih številkah dr. Rožmanov spis o Šumanovem Pavletu je za vas še posebno primeren, četudi ne nosi napisu za fante. Če bi se pa vendarle splošno želelo, naj bi bil poseben prostor določen za vas, bomo pa želji radi ustregli.

Odpustki za mesec marec 1927.

2. Sreda, prva v mesecu. P. o. vsem, ki opravijo kake pobožne vaje na čast sv. Jožefu, prejmejo sv. obhajilo in molijo po namenu sv. očeta.

3. Četrtek, prvi v mesecu. P. o. udom br. sv. Rešnj. Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni.

4. Petek, prvi v mesecu. P. o.: a) vsem, ki nekoliko premišljujejo dobrotljivost presv. Srca in prejmejo sv. zakramente; b) udom br. presv. Srca Jez.; c) udom br. sv. Rešnj. Telesa kakor včeraj.

5. Sobota, prva v mesecu. Sv. Janez Jožef. P. o.: a) vsem, ki prejmejo sv. zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast Brezmadežni, da nekoliko zadoste za njej storjena razžaljenja in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 9. dan.

6. Nedelja, prva v mesecu. Sv. Koleta. Udom rožnovenske br. trije p. o.: 1. če v bratovski cerkvi molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski kapeli nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — P. o.: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom br. presv. Srca Jez.; c) istim kakor 9. dan.

9. Sreda. Sv. Katarina Bol. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

12. Sobota. Sv. Gregorij. P. o. udom brat. presv. srca J. v bratovski cerkvi.

19. Sobota. Sv. Jožef. P. o.: a) udom br. sv. R. T. kakor 3. dan; b) udom br. presv. Srca Jez. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik mesto tega naložiti kako drugo dobro delo; c) udom »Dejanja sv. Detinstva, če molijo za njega razširjenje; d) udom škapulirske br. karmelske M. b. v bratovski ali farni cerkvi; e) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; f) udom br. preč. Srca Mar.; g) udom družbe krščanskih družin; h) udom bratovščine sv. Družine; i) udom br. za duše v vicah; j) istim kakor 9. dan. — Tretjerednikom v. o.

22. Torek. Sv. Benvenut. P. o. istim kakor 9. dan.

25. Petek. Oznanjenje Marije Device. P. o.: a) udom br. presv. R. T. kakor 3. dan; b) udom br. presv. Srca J. kakor 19. dan; c) udom br. naše Gospe presvetege Srca v bratovski cerkvi; d) udom Marijine družbe; e) udom škapulir. br. karmelske M. b. v bratovski ali farni cerkvi; f) udom br. preč. Srca Mar.; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom br. za duše v vicah; j) udom rožnovenske br.; k) udom br. sv. Duha, danes ali v osmini v bratovski ali farni cerkvi; l) istim kakor 9. dan. — Tretjerednikom v. o.

27. Nedelja, zadnja v mesecu. P. o. vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

28. Ponedeljek. Sv. Janez Kapistran. P. o. istim kakor 9. dan.

Cenjenim naročnikom!

S prihodnjo številko ustavimo pošiljanje »Bogoljuba« vsem onim naročnikom, ki nam niso doslej poslali niti polletne naročnine. Pričujoča številka je torej zadnja, ki jo prejmejo še vsi dosedanji naročniki. Prizadeti torej — pozor!

Gg. poverjenike (skupne odjemalce), ki bi imeli odveč kak izvod prve letošnje številke, prosimo, da nam jo čim prej vrnejo, da moremo z njo postreči vsem novim naročnikom.

Cenjeni naročniki, ki prejema »Bogoljuba« naravnost na svoj naslov in še niso obnovili naročnine za l. 1927., dobe v pričujoči številki posebno opomin in položnico. Preberite prizadeti in pošljite takoj!

Za posebno pridne nabiralce in nabiralke ima »Bogoljuba« uprava pripravljene nagrade, ki se razpošljejo v aprilu. Ako je še kdo, ki ima pravico do nje, naj se oglasi takoj z označenim številom na novo pridobljenih, polno plačanih naročnikov in s potrdilom domačega g. poverjenika.

Uprava »Bogoljuba«.

* * *

DAROVI.

Za hrub sv. Antona; J. Mikolič, kaplan. Škale pri Velenju, 10 Din; Marija Švalj, št. Jernej, 15 Din.

Bosanskemu odboru; Po g. A. Skubicu, kaplanu v Žireh, 35 Din. — Za cerkev sv. Antonu v Podhumu (v dober namen) Fr. Radešček 10 Din. — Gdč. prof. Marija Štupca 100 Din.

»Bogoljub« stane za celo leto 20 Din. — Naročnino in reklamacije sprejema: Upravništvo »Bogoljuba« v Ljubljani, rokopise pa: Uredništvo »Bogoljuba« v Ljubljani. (Ta naslov docela zadostuje.)

Bogoljub velja v l. 1927

za vse kraje v Jugoslaviji	Din	20.—
„ Češko-Slovaški Kě	15.—	
„ Avstriji	šil.	3.—
„ Italiji	lir	10.—
„ Franciji	frank	12.—
„ Ameriki	dol.	—50

DVE TRGOVINI v isti hiši ima na **Starem trgu šte. 2**

(Na obeh vogalih)

Josip Olup

kjer dobite vedno največjo izbero moških in otroških oblek in klobukov in vseh vrst perila po najnižji ceni.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V LJUBLJANI

Obreštuje hran. vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo, v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov dinarjev.

**Prvovrstno delo,
Zmerne cene,
to je naše geslo!**

Knjigoveznica KTD

LJUBLJANA, Kropitar. ul. 6/II.

ki se priporoča cenjenemu občinstvu za
:: vsa v njeno stroko spadajoča dela. ::

HALO!

»Micka, Janez, kam pa?« Na sejem gremo, na stojnico k znanemu ljubljanskemu sejmarju **REISNERJU!** On dobro in pošteno postreže z dobrim blagom. Sukno, kamgarn, za moške in ženske obleke, vsake vrste po najnižji ceni dobiš in pošteno ter dobro mero. — In če kupiš pri njem za eno celo obleko, dobiš židano ruto zastonj.

FRAN REISNER, trgovec in krojač
Ljubljana, Komenskega ulica 10

**Kdor ljubi svoje zdravje
in zdravje svojih otrok,
naj uporablja »ENERGIN«, železnato kina vino.**

JAVNA ZAHVALA.

P. n. Laboratorij »ALGA«, Sušak.

Dva meseca sta že minila, odkar uporabljam po priporočilu onih, ki so ga preizkusili. Vaš izborni tek »ENERGIN«, železnato kina-vino. Povrnili se mi je izboren tek, čutim se mnogo bolj zdravega. Moji soprogi, trpečii na obči malokrvnosti, je isti toliko koristil, da smatram za svojo dolžnost, da se Vam zahvalim. Pošljite mi zopet z obratno pošto 4 velike steklenice za moje prijatelje.

Preko (otok Ugljan) 15. aprila 1926.

Splošnovanjem Filip Ajančič.

Valpovo-Osijek.

Cenjeni gospod!

Morem Vam javiti, da od vseh doslej preizkušnih sličnih izdelkov nisem imel v svoji bolezni toliko uspeha, kakor z Vašim izdelkom »ENERGIN«, železnato kina vino. Po njegovi uporabi sem dobil, kot ste mi javili, izboren tek, zdrav, rudečkasto barvo obraza ter pridobil 3 kg na telesni teži. Prosim, pošljite mi takoj še 3 steklenice »ENERGIN«, železnato kina vino.

Splošnovanjem Ivan Jantikič.

ENERGIN železnato kina vino je preizkušeno s sigurnimi uspehi pri odraslih in pri otrocih v vseh slučajih malokrvnosti, bledice, slabosti živcev, pomanjkanja teka, malarije, želodčnih bolezni.

Za popolno ozdravljenje zadoščajo tri velike steklenice. Otroci 3 male, odrasli 3 velike žlice na dan. — Po pošti pošilja:

LABORATORIJ »ALGA«, SUŠAK.

3 velike steklenice za 128 Din.

Sedaj v zimi

imejte v hiši vedno kako steklenico »ALGE« proti revmatizmu, ker je to zdravilo, ki Vam more vsak čas koristiti.

„ALGA“

je zanesljivo zdravilo proti revmatizmu! bodljajem! kostobolu! zobobolu! glavobolu!

kakor tudi proti trganju vsled prehlade v glavi in zobeh.

»ALGA« je preizkušena od tisoč in tisoč oseb s sigurnim vspehom.

**Preizkusite jo tudi Vi
in boste zadovoljni!**

Naročite na naslov:

Laboratorij »ALGA«, Sušak.

4 steklenice Din 77— 8 steklenic Din 131—
14 steklenic Din 205— 25 steklenic Din 320—

V ceni je že zaračunjena poštnina, zaboječek in zavojnina.

ZLATOROG terpentinovo milo

je neprekosljiva sestava najfinejšega mila in terpentina ter drugih snovi, ki posebno pospešujejo pranje.

Zlatorog terpentinovo milo je zajamčeno neškodljivo in pri uporabi zelo izdatno, vsled tega najcenejše!

TRI

za namakanje perila, najboljši samodelujoči pralni prašek, ima lastnost, da razkroji vsako nesnago.

ZLATOROG terpentinovo milo in TRI uporablja vsaka varčna gospodinja, ker varujeta drago perilo in pomagata štediti

čas, denar in delo!